

საქართველო

პროვინციული თავისუფლების გზით - პირველი თავისუფლების გზით
პროვინციული თავისუფლების გზით - პირველი თავისუფლების გზით
პროვინციული
გეოგრაფიული

საზოგადოებრივ - პოლიტიკური გაზეთი. გამოდის პარასკევებით

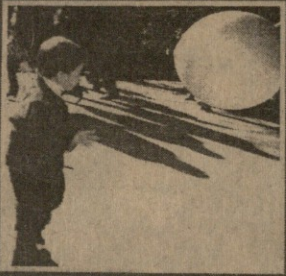
№ 16 (1762)

25 ნოემბერი - 1 დეკემბერი 2000 წ.

ფასი

50 თეთრი

რას გვარჩით ნიჭიარ ქართველ არს, ჩვენს ქვეყანაში განათლების მოსკოვა როგორ გინდათ?

მე-3 გვერდი

სწორია თუ არა დიქტატორთა პენსიონატი..

წინათ არასასურველ პოლიტიკოსებს ხანჯლით, ტყვიით, ბომბით აცილებდნენ ასპარეზს. ზოგჯერ - ფეთქებადი სიგარითაც. როგორც ფიქტურულ კასტრუს მოუხდომეს. დღეს ამოცანა პოლიტიკოსთა არა მოკვლა, არამედ მხოლოდ წასვლა. თუ დიქტატორი თავისი ნებით გადადგება, მას მადლობით აცილებენ და დაუხვედლობთ აჯილდოებენ. სწორია ეს ტაქტიკა? ზოგი რამით - ჰო, ზოგით - არა. ჟურნალი "The Economist" თვლის, რომ იგი უდავოდ სასარგებლო იმით, რომ არასასურველი პოლიტიკური ფიგურების უსიხლოდ წასვლას აადვილებს (ახე წავიდნენ ზელისუფალი ჩილემი, არგენტინაში, აფრიკაში...), მაგრამ, მეორეს მხრივ, ძალიან ზმირია პირობის დარღვევა და ამნისტიამიკუმულთა სამართალში მივება ისეთ შემთხვევებში, როცა მათ დანაშაულთა შენდობა მართლაც ძალიან ძნელია. პირობის გატეხა ყველა შემთხვევაში, ცუდია, რადგან იგი ნდობას ამცირებს და ამით აძნელებს მორიგი დიქტატორისა და დანაშაულის უსიხლოდ წასვლას. მაგრამ, ამავე დროს, დაუხვედლობა საზიფათოა, რადგან თუ დანაშაუდი დიქტატორს იმედი აქვს, რომ უსიხლოდ გადადგომის ფასად დანაშაულთა შენდობას მოიპოვებს, იგი უფრო გამბედავი იქნება დანაშაულთა ჩადენაში. ამიტომ "შეუძლებელია შავი ან თეთრი წესი არსებობდეს". ყველა ცალკეული ამნისტია ან ამნისტიანე უარის თქმა კონკრეტულ ვითარებაზეა დამოკიდებული.

... და მოტაცებულებში გამოსასყიდის გადახდა?

ადაშიანთა მოტაცება და გამოსასყიდის მიღება დღეს ერთ-ერთი აყვავებული ბიზნესია. "ერთი სადაზღვევო კომპანიის" გაანგარიშებით 1998 წლიდან 1999 წლამდე იგი გაიზარდა 6%-ით, ხელ კი ბოლო რვა წლის მანძილზე 70%-ით. ყველაზე უფრო ასპარეზი აქვს ლათინურ ამერიკაში, ყოფილ სსრკ-ს ტერიტორიაზეც ძალიან გავრცელდა.

კადავში თავისი თავისა და ღირსის მხოფლიოს თვალში ოდნავ მაინც "რეაბილიტაციის" მიზნით ფილიპინელი ისლამისტური ბანდის მიერ გატაცებულ მძევალთა ერთი ჯგუფი დაიხსნა. თითო დასავლელის თავისუფლება მილიონი დოლარი დაუჯდა, აზიელისა დაახლოებით ამის ნახევარი. ასეთი შემთხვევები ბევრია და გამტაცებულებმა კარგად შეიგნეს, რომ მათ ხელობას ფული მოაქვს. გაუტაცებიათ გაეროს ჯარისკაცებიც, მისიონერებიც, პრემიერ-მინისტრიც გაბინეტიურთ, თვითმფრინავებიც. როგორც წესი, მშვიდობა იმარჯვებს ომზე და გამტაცებელი შრომის გასამრჯელოს არ კარგვენ. ისიც კი ხდება, ტყვის დაბრუნების სანაცვლოდ რაღაცა საზოგადოებრივად საჭირო სამშენებლო სამუშაოს უფინანსებენ.

ბიზნესის ამ სახეს მიზეზი აქვს: ქონებრივი უთანასწორობა, იარაღის მისაწვდომობა, ამბოხებული არმიების მიერ იარაღის საყიდელი სახსრების ძებნა, პოლიციის დაბალი ხელფასები და მთავარი - დიდი გასამრჯელო. გასამრჯელო ახალი იარაღის შეძენას ზმარდება, ახალი იარაღის ქონა - ახალი მძევლების აყვანას. მაგალითად, ცნობილია, რომ ფილიპინელმა ისლამისტებმა აღებული ფულით უკვე დამატებითი იარაღი და სწრაფმავალი კატარა იყიდეს. ამ ბიზნესთან ბრძოლის საუკეთესო მეთოდია იმის დემონსტრაცია, რომ მას ფული არ მოაქვს, ანუ გამოსასყიდის არგადახდა. შეიძლება, მაგალითად, გამოსასყიდის გადახდა კანონდარდგვედ ჩაითვალოს, როგორც იტალიაში და ზოგ ქვეყანაში. მაგრამ როგორია ეს წესი გატაცებულთათვის და მათი პატრონებისთვის?

განსხვავდება თუ არა გუგისა და გორის საგარეო პოზიციები?

მე-2 გვერდი

როგა დუმილი მოგონა, ანუ

სიამოლი «სიამოლის» წინააღმდეგ

მე-3 გვერდი

ბელადეობის დამალული ცხოვრება

მე-9 გვერდი

რაში სწოდავენ ქართველი «კოსმოპოლიტები»

მე-7 გვერდი

საქართველოში არა მხოლოდ პოლიტიკაა

ჯერ კიდევ მაშინ, როცა კლინტონის პრეზიდენტობის დასაბრუნებლად კიდევ ერთი წელი აკლდა, ცნობილი იყო, რომ მისი საგარეო პოლიტიკა, არსებითად, წარუმატებელი იყო. უფრო ზუსტად: ეს იყო არა წინასწარ მოაზრებული და გათვალისწინებული სტრატეგიის გატარება, არამედ მხოლოდ რეაგირებათა გრძელი სერიის მსოფლიოში და აშშ-ის გარშემო წარმოშობილ კრიზისებზე, რომლებსაც ამერიკული ინტერესები მხოლოდ იმის წყალობით გადაურჩა, რომ არც ერთი ამ კრიზისთანაც მძიმე არ იყო.

ახალ პრეზიდენტსაც რომ ასევე გაუდმოხსნებოდა, ძნელი მოსალოდნელია. ამიტომ მას აქტიური და მყარი დაგეგმილი საგარეო პოლიტიკა მოეთხოვება, რომელი კანდიდატი და რომელი პარტია - ბუში რესპუბლიკური პარტია - თუთ თუ დემოკრატიული ვიცე-პრეზიდენტი გორი დემოკრატიულ პარტიასთან ერთად - უფრო კარგად განჭვრეტას თავისი ქვეყნის ამოცანებს და უფრო ეფექტურად გამოიყენებს მის უზადლო და უპრეცედენტო ეკონომიკურსა და სამხედრო ძალას, რომლის გაცდენასაც საზოგადოებამ და არამხრეველი არც ერთს არ აპირებენ? თუ რესპუბლიკელებს გეგმაში აქვთ, დემოკრატებზე უფრო შედეგიანი პოლიტიკის დემონსტრირება მოახდინონ. მათ, პირველ ყოვლისა, უფრო აქტიური საგარეო კურსის არჩევა მოუხდებათ. იგივე ამოცანა ექნებათ, ცხადია, დემოკრატებსაც, რომლებსაც კლინტონის დემონსტრაციულად პასიური საგარეო პოლიტიკის შემკვიდრების ტვირთი აქვთ აკიდებული მოსახლეობის თავში.

რამდენადაც აშშ-ის პოლიტიკაში რამე რადიკალური მერტილუბა მოახლოდნელი არაა, ამდენად რესპუბლიკელებიც და დემოკრატებიც შეეცადებიან ის პოლიტიკები გადართან, რომელშიც კლინტონმა წარმატებას ვერ მიაღწია. ოღონდ, ალბათ, ყოველი მათგანი საქმეს იმ მიმართულებითა და იმ კურსით მიუდგება, რომელიც ტრადიციულია ამ პარტიებისათვის. თუ და-პუჯკრებთ ისეთ კომპეტენტურ ჟურნალს, როგორიცაა ბრიტანული „The Economist“ (მის ტიტულბას „საქართველო“ ზნირად ახდენს, გეოპოლიტიკურ პრობლემებს 2000-2010 წლებში შეუდარებლად მეტი მნიშვნელობა ექნება და მეტი ყურადღება დაეთმობა ვიდრე „ცივი ომის“ დამთავრების მომდევნო 1991-2000 წლებისაში. ეს რომ ასეა და ხალხს რომ ეს ეს-მის, ამის დამადასტურებელია პრეზიდენტობის კანდიდატობის მაძიებლის - ხენატორ მაკ კეინის რეიტინგის სახელმწიფო ავარდნა 1999-2000 წლების მიჯნაზე, როცა მან კინაღამ გაიმარჯვა ამ სტრატეგიისათვის ბრძოლაში. ეს თავბრუსხვევით, თუმცა არა-აბსოლუტურად გამარჯვება ხენატორმა მოიპოვა იმით, რომ თავისი კომპანიაში ცენტრალური ადგილი დაუთმო საგარეო პოლიტიკის თემათს და საზოგადოებას, თავისი პიროვნების სახით, ძლიერი საგარეო პოლიტიკის პოტენციური გამტარებლის იმიჯი შეხატა იმ დროს, როცა მისმა კონკურენტმა ბუშმა ეს თემა, სულაც, ჩააგდო. როგორც თქვა აშშ-ს ერთ-ერთმა ყველაზე ავტორიტეტულმა პოლიტიკურმა მოაზროვნემ რ. კეჰანმა, „მაკ-კეინმა მრავალი რესპუბლიკელი ამომრჩეველი დააწმუნა იმ-ში, რომ იგი უფრო ძლიერი მსოფ-

ლიო ლიდერი იქნება. უფრო მეტიც: მან ისინი დააწმუნა, რომ ამას მნიშვნელობა აქვს“.

კლინტონის შედარებით მცირე,

თუმცა მრავალრიცხოვანი საგარეო წარუმატებლობები, - ისეთი, როგორიცაა ისრაელურ-არაბული მოლაპარაკებების წინ ვერ დაძვრა და ჩრდილო ირანდის დარეგულირების შეფერხება და რამდენიმე სხვა, თავისი მნიშვნელობით ვერ უტოლდება ისეთ ძირეულ დეფექტს, როგორიცაა ის, რომ, როგორც აღნიშნა მაჰმადის, პრეზიდენტ ბუშის ყოფილმა საგარეო-პოლიტიკურმა მრჩეველმა კონდოლეცა რაიხმა, კლინტონს სულაც არ უნდა, რომ იმოქმედოს აშშ-ის ძალამ იმ ეპოქაში, რომელიც მოდის ის, თუ როგორ უნდა მოიქცეს აშშ თავის ძირითად მოკავშირეებთან და ძირითად მეტოქეებთან, როგორიცაა რუსეთი და ჩინეთი, როგორ უნდა მოუწოდოს ისეთ სამხედრო-პოლიტიკურ ბრძოლებს, როგორიცაა ბირთვული იარაღის გავრცელება, კლინტონის მიერ არც მოაზრებულა და არც მკაფიო გეგმის სახე მისცემია, მეორე ცნობილი პოლიტიკური მოაზროვნის, რ. ჰა-სის დახასიათებით, კლინტონს ახასიათებს დაუკონტროლებელი თუ როგორ ზედავს იგი რუსეთის ან ჩინეთის მოქმედების პერსპექტივას და რა კურსს თვლის საჭიროდ მათ მიმართ ან რას უპირებს იგი ე.წ. „არამზადა სახელმწიფოებს“. რომელთაც სახელმწიფო დიქტატორები მართვენ. მისი საგარეო-პოლიტიკური მიდევნები იმით ამოწურებულია, რომ მან მოახერხა თავი აერიდებინა დიდ კონფლიქტებისათვის, რაც სხვა არა არის რა თუ არ - კეთილთვისებიანი უკუღმეფე-ფა-იმ სტრატეგიული ამოცანები-

აქვე ესახებოდა კლინტონის საგარეო პოლიტიკა „The Economist“-ს ჯერ კიდევ ამ წლის თებერვალში

რეიგანის სახელმწიფო მდივანი ჯორჯ შულცი

სა, რომლებიც სახელმწიფოს გადასატრევი აქვს. ამიტომაც კლინტონმა ვერ შეიქმნა სტაბილური ელექტორატი თავისი პოლიტიკის მხარდასაჭერად, როგორც მასზე დაწერეს „National Interest“-ში. მისი საგარეო პოლიტიკა, თავიდან ბოლომდე უკარგისია, მაგრამ იმგვარად, რომ ამას შეზღუდული შედეგები მოხდეს, მაგრამ ეს

„შეზღუდული“ საზღვრები თანდათან ფართოვდება. გარდუვალია ამ პოლიტიკის ცუდი შედეგები, მაგალითად, იმის წყალობით, რომ გახული წლის სამხედრო ბიუჯეტი, თავისი პროცენტული შეფარდებით მთლიან ეროვნულ პროდუქტთან დღეს იმის ნახევარია, რაც 1992 წელს იყო, ამიტომ ნათელი არაა, შეძლებს თუ არა აშშ, ამ ბიუჯეტის გარკვეული გაზრდის შემთხვევაშიც კი, შეინარჩუნოს თავისი ლიდერობა თანამედროვე შეიარაღებათა განვითარებაში და თავისი უნარი, ერთგულად აწარმოოს სრულმასშტაბიანი ორი ომის ატლანტის ოკეანის მხარეზე და წინა ოკეანის მხარეზე, როგორც ამას მისი სათავედაცვო დოქტრინა მოითხოვს.

მოსალოდნელია, რომ ორსავე დახაზულხელს ხელოვნად - რუსეთთან და ჩინეთთან აქტიური პოლიტიკის წარმოებაში ერთი მხრივ და სათავედაცვო ბიუჯეტის ზრდაში მეორე მხრივ - რესპუბლიკელები და ბუში სხვა პოლიტიკას გაატარებენ. ვიდრე გორი და დემოკრატები, რადგან „ცივი ომის“ დამთავრებიდან უკვე საკმარისმა დრომ ჩაიარა და რამდენადაც „შეიარ-

აქვე ესახებოდა კლინტონის საგარეო პოლიტიკა „The Economist“-ს ჯერ კიდევ ამ წლის თებერვალში

აღებათა დოლი“ აშშ ეკონომიკისათვის მასტიმულირებელია, რუსეთის ეკონომიკისთვის კი (ჯერ კიდევ) გაუძლიხს ტვირთია, სამხედრო ბიუჯეტის ზომა ხდებდა ახალი მომდრო „ცივი ომის“ ზღვარზე იქნება მიმდგარი, ხოლო აშშ-ს ხარჯებით პოლიტიკა მისი იარაღით გატარების ეკონომიკურად დათრგუნვაზე (და, მაშინაც, მისი ამ დარგის წარმოების შეზღუდვაზე), მასში ახალი სამხედრო აღმავლობის კუპირებაზე, მისი რეპრესიული მიზანმიმართული პოლიტიკის და მასში ფართომასშტაბიანი შეიარაღებული მოქმედების გამოყენების შეზღუდვაზე იქნება მიმართული. მოსალოდნელია, რომ გააქტიურდება მისი პრევენციული პოლიტიკა „არამზადა სახელმწიფოთა“ წინააღმდეგად, რომლებიც დაუკონტროლებელი ბირთვული იარაღით აღჭურვის მიმართულებით, ამათი გამოყვანისი არაა ჩრდილოეთი კორეა, მიუხედავად იმისა, რომ აშშ-მ რამდენიმე წლით მისი გული მოიგო უზვი ეკონომიკური დახმარების გზით, რა მოხდება რამდენიმე წლის შემდეგ, ძნელი საპროგნოზოა. აშშ-ის მიერ თავისთვის რავეტანაწინადმდეგ „ქოლგის“ შექმნის გეგმა (რისი განხორციელებაც კლინტონის პრეზიდენტობაში ვეღარ მოხდება) ალბათ ფორსირებას განიცდის (რაც ძნელი მოხადები იქნება ჩინეთისთვისაც და რუსეთისთვისაც, თუმცა ამ უკანასკნელისთვის აშშ-ის მიერ რავეტანაწინადმდეგ თავდაცვის ეს

შეზღუდული შესაძლებლობები იმდენად დამაბრკოლებელი არ იქნება, რამდენადაც პირველი-ხათვის, განსაკუთრებით რთული იქნება აშშ-სთვის ევროპული პოლიტიკის ეფექტიანი კურსის არჩევა და გატარება, რადგან იქ შესაძლებელია ნატოს როლი შეზღუდოს ან დაიწყო კიდევ (რითაც ნატო ფაქტობრივად თითქმის გაუქმდება) მხოლოდ ევროპული სახელმწიფოების ერთობლივმა სამხედრო ორგანიზაციამ, რომელიც აშშ-ს, კანადასა და თურქეთს მეტ-ნაკლებად განუყოფელი იქნება.

რესპუბლიკელთა მოწინააღმდეგეებსაც, რაღა თქმა უნდა, თავისი იდეოლოგია აქვთ, მათ მიანიათ, რომ რესპუბლიკელთა პოლიტიკა და პოლიტიკური პლატფორმა - „2000 წლის რესპუბლიკური პარტიის პლატფორმა“ - დესტაბილიზაციისა და ომის პლატფორმა და რომ ეს ტრადიციული პლატფორმა უკვე ნათლად უარყოფს ამერიკულმა ხალხმა, როცა 1992 წელს პირველად აირჩია კლინტონი მეორედ არჩევის პრეტენზიის მქონე პრეზიდენტის, ბუშის წინააღმდეგ, თუმცა კლინტონი ჯარში ნაყოფი არ იყო (როცა პრეზიდენტობის კანდიდატისთვის დიდ მინუსად ითვლება), უფრო მეტიც - არსებობდა მითქმა-მოთქმა, რომ მან დაუშვებელი მეთოდებით დააღწია თავი ვიეტნამის ომში გაწვევას, ხოლო ბუში იყო სამხედრო მერინავი, რომელიც ჩამოგდება, წყნარი ოკეანის თავზე, ისინი იმასაც ეფიქსებენ, რომ შემდეგ, რაც რესპუბლიკელებმა პრეზიდენტობა დაკარგეს (1992) და კონგრესში უმრავლესობა მოიპოვეს (1994), მათი საზრუნავი გახდა კონგრესის, ანუ საკანონმდებლო ორგანოს, გადაქცევა, აგრეთვე „ჩრდილოვან კაბინეტად“, ე.ი. აღმასრულებელ ორგანოდ, რომელმაც ფაქტობრივად ბლოკირება დაუწყო პრეზიდენტის ყველა უმნიშვნელოვანეს წარმოსწევას, შინაგან პოლიტიკაში, ამ იდეოლოგიის თანახმად, რესპუბლიკური პლატფორმა მიუღებელია, რამდენადაც იგი ხელს უწყობს მხოლოდ „ხუბერ-მეიდრებს“ და ამავე დროს კვერავს იმ გადასახადებს, რომლებიც უნდა დაიხარჯოს საავადმყოფოებისთვის, სკოლებისთვის, ხანირატული და სამედიცინო მომსახურებისთვის და სხვადასხვა პროგრამებისთვის, თუ დემოკრატები „უპრეცედენტო აყვავებად“ თვლიან კლინტონის დროს მიღწეულ ეკონომიკურ კეთილდღეობას, რესპუბლიკელებს იგი მხოლოდ „წარმატებად“ მიაჩნიათ, რომელიც სხვა არა არის რა თუ არ რესპუბლიკელი პრეზიდენტების - რეიგანისა და ბუშის მიერ განხორციელებულ რეფორმათა მოქმედების შედეგია: 80-იანი წლების მიტანილმა დიდმა აღმავლობამ დააგროვა დიდი ფული, ამ ფულით კი შესაძლებელი გახდა წარმოების დიდი ტექნოლოგიური ნაბრკოლი 90-იან წლებში, რასაც თავისი მასშტაბით ახალი ტექნოლოგიური რევოლუციაა.

კიდევ უფრო იწუნებს ზემოხსენებული იდეოლოგია რესპუბლიკური პარტიის საგარეო პოლიტიკას, მაგალითად, მათ სახიფათოდ მიაჩნიათ რესპუბლიკელთა საგარეო პროგრამის ტენდენცია, რომ მტრის ხატი შექმნას ე.წ. „არამზადა სახელმწიფოებისა“, ანუ იმ სახელმწიფოებისა, რომლებიც აღიარებული არიან როგორც მონღოლური არ მოქმედებენ (ამათში, რა თქმა უნდა „საპატიო“ ადგილი

უჭირავს სადამ ჰუხეინის რეჟიმს), რომ ჩინეთს ძველ-ბუზადვე მოწინააღმდეგედ თვლიან, რომ მომხრენი არიან ნატოს გაფართოებისა არა მხოლოდ ევროპაში (ბალტიკა), არამედ შუა აღმოსავლეთისა და კავკასიისკენაც, აგრეთვე შუა აზიისკენ, რათა „მოუარონ შუა აღმოსავლეთისა და ევროპის „პოლიტიკურ პრობლემებს“, პლატფორმა ითვალისწინებს აგრეთვე აშშ-ს საელჩოს გადართან ტელ-ავ-ვიდან იერუსალიმში ირანსაც იგი, დღევანდელი მდგომარეობით, სახიფათოდ თვლის და

უფროსი ბუშის მრჩეველი საგარეო პოლიტიკის დარგში კონდოლეცა რაიხი

მოითხოვს ევროპისა და ამერიკის „მტკიცე, ერთობლივ მიდგომას“ ამ პრობლემისადმი, ნათლობის ფასე-ბის ნახტომს პროგრამა თვლის „ოპეკის“ (ანუ ნავთობმომპოვებელი ქვეყნების მსოფლიო კარტელის) მოქმედების შედეგად და აღნიშნავს „ანტი ამერიკანისმი“-ზრდას არაბულ ქვეყნებში.

როგორც არ უნდა იყოს „მსოფლიო ლიდერის“ (ეს ტიტული დღეს აშშ-ს, ფაქტობრივად, მინიჭებული აქვს), ორი მთავარი პარტიის საარჩევნო კიდეების შედეგები, ქართველი პოლიტიკებისათვის და უხევედროპოლიტიკებისათვის შემოთქმულიდან, ხელცოცხა, ორი დასკვნა მაინც გამოდინარეობს, ერთი ის არის, რომ ჩვენი ქვეყნისადმი, როგორც ჩვენი რეგიონისა და შუა აზიისადმი მისადგომი გასაღებისადმი, სტრატეგიული ინტერესი აშშ-ში კი არ შეხსურდება, არამედ კარგა ზნის განმავლობაში გაიზრდება, ამიტომ საქართველომ ხელისუფლებამ, თუკი იგი ვარგა, ამ დიდ მეგობართან მოლაპარაკებაში მართლაც შეგობრის კილო უნდა გამოიყენოს, და არა ყმისა, მეორეც, საქართველომ ხელისუფლებამ (თუკი იგი ვარგა) არავის უნდა შეუქმნას ილ-უზია, თითქმის ვისმე შეუძლოს ჩვენი ქვეყანა „არამზადა სახელმწიფოდ“ ანუ აფხუების, ოსების, და ნებისიერი სხვა მოხალისე-ხემა-რატისტების დამზავრულ ქვეყანად ჩათვალოს ჩვენი სიმათლეს და ჩვენს ინტერესს დავა უნდა - ხელცოცხა, მტკიცე და ჭკვიანური სიტყვით მაინც, საქართველომ დღევანდელ ხელისუფლებამ არც ერთი ძალუხს, არც მეორე.

მეტიზველს, ალბათ, გაუჩნდება კითხვა: ზომ იყო კლინტონის ძალიან ადვილი გამარჯვება უფროს ბუშზე 1992 წლის არჩევნებში გამოწვეული იმით, რომ რესპუბლიკელებს ეწადათ თავისი ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის თვალმისაყვამი გამკვეთება (იუგოსლავიის მოსალოდნელი დაბომბვა და ა.შ.) დემოკრატიული ადმინისტრაციის სახელთან დაკავშირებითა და არა რესპუბლიკურისათან? პასუხს, შესაძლოა, თვითონ მკითხველი იპოვოს.

რას გვარჩიოთ ნიჭიარ ქართველ ერს, რომ ჩვენს ძველანაზი განათლების მოსაოგა ბინდათ?

საქართველოს ზოგის აზრით ცალკეინა და ზოგის აზრით - უტყუარო მმართველი "ელიტა" ყველა ღონეს ხმარობს, რომ ჩვენი ქვეყანა ამერიკის შეერთებულ შტატებს დაემსგავსოს; რომ გაპრივადეს მთელი ეკონომიკა (თუმცა ამერიკაში ეკონომიკა კარგა დიდი პროცენტის სახელმწიფოს ხელშია), რომ საზოგადოებამ მოქალაქის ჯანდაცვა ფეხებზე დაიკიდოს (თუმცა ამერიკაში საქველმოქმედო მედიცინის ისეთი მასშტაბი და ისეთი ხასიათი აქვს, როგორც არც ძველ კომუნისტურ ხელისუფლებას დახმარებია, არც დღევანდელ შენდებულ კომუნისტებისა და, რაც ყველაზე უარესია, სახელმწიფოში მოცილებულ მოზარდთა თაობის და საზოგადოების განათლების ტვირთი. როგორია ამ დარგში მსოფლიოს მოწინავე დემოკრატიული ქვეყნების პოლიტიკა. მკითხველი შემდეგი სტატიისტიკური მონაცემებით დაინახავს:

აშშ-ში 20-40 წლის ასაკის აზალგაზრდების 50% ან უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტია, ან უმაღლესი განათლება უკვე აქვს. ნიდერლანდში ეს რიცხვი არის 33%, ბელგიაში 32%, ესპანეთში 32%, საფრანგეთში 30%, გერმანიაში 30%, იაპონიაში 30%, ავსტრიაში 29%. აშშ ერთობლივი ეროვნული პროდუქტის 7%

ხმარდება განათლებას. ევროკავშირში 5.3%, იაპონიაში 5%, (იხ. შ.მ. ლიბსეტ, American Exceptionalism, გვ. 22). ამ მონაცემებში აღნიშნულია უმაღლესი განათლების მხოლოდ პროცენტი, მაგრამ არა ხარისხი. მკითხველს, ალბათ, არ მიაჩნია, რომ აშშ-ში უმაღლესი განათლების ხარისხი იგივეა, რაც დღევანდელი საქართველოს დუქნად ქცეულ სახელმწიფო უნივერსიტეტებში და, მით უმეტეს კერძო არტელეში. რომლებსაც აგრეთვე "უნივერსიტეტები" და "აკადემიები" ჰქვიათ.

აშშ-ში 11 მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ დიდი და მზარდი აღმავალი სოციალური მობილუბაა. ანუ უფრო და უფრო მეტია ისეთი ადამიანთა რიცხვი, რომელიც დღეს უფრო მაღალ და უფრო კვალიფიციურ ფენას ეკუთვნის, ვიდრე ის, რომელშიც იმყოფება.

არც პირველი, არც მეორე სტატიისტიკა არ უშლის შეერთებულ შტატებს, რომ დემოკრატიული ქვეყანა იყოს. მაშ რა რჯის შევარდნაძის ადმინისტრაციას, რომ ფუნდამენტური მეცნიერების ძირითადი კერა-მეცნიერებათა აკადემია ნელი კვდომის გზით წაიყვანოს და ქუჩაში დატოვოს ბავშვები, რომელთა უხელფასო მშობლებს მათი სწავლის საფასურის გადახდა არ ძალუძთ?

როგორ ეპროგნოსან ნარკოტიკებს განვითარებულ ქვეყანაში

ინგლისში არის კანაფის (იგივე-მარიხუა-ნის) ერთადერთი ლეგალური პლანტაცია, რომელსაც ბევრი იბრძოლა იმის მისაღწევად, რომ ამ მცენარის პრეპარატების სამედიცინო ეფექტის შესასწავლი კლინიკური გამოცდა დაწყებულიყო. ამ ერთადერთ პლანტაციას დარჯობენ არა მხოლოდ ცოცხალი გვარდიელები, არამედ ზერთული ტექნიკაც, რომელიც ყოველგვარ მოძრაობას აფიქსირებს და განგამის სიგნალს იძლევა, რვა ფუტის სიმაღლე მცენარე, რომელსაც არავის აკარებენ ახლოს, იზრდება ტემპერატურისა და განათების ზუსტი რეგულირებით აღჭურვილი მინის შენობაში ღონდონიდან ერთი საათის (მანქანით) სავალ ადგილას, რომლის მდებარეობა არავინ იცის.

ამ გამოცდის მომზრეთა არგუმენტი ისაა, რომ ინგლისში არის 10,000 პაციენტი, რომელიც ამ მცენარისგან დაშლადებულ პრეპარატებს ხმარობენ თავისი სიპტომების შესამსუბუქებლად. პოლიცია ამ ავადმყოფებს ნაკლებად დახდევს, რადგან არ მოელონ, რომ ნაფიცი მსაჯულები მათ დამნაშავედ ცნობენ, მაგრამ ამ ავადმყოფთა შორის ხანდახან არა-ვადმყოფებიც გამოეჩენიან. სოლემი, მაგალითად, ორი წლის წინ თავისუფლებიდან აღკვეთა მიუსაჯეს პენსიონერს, რომელიც თავისი მძიმე რევმატიდული არტრიტის შესამსუბუქებლად საკუთარ ბაღში მოყვანილ კანაფს ხმარობდა. კლინიკურ გამოცდის ჩამტარებელ ფირმას იმედი აქვს, რომ 3-4 წელიწადში შექმნის ამ ბალახის პრეპარატს აბების სახით და ექიმებს ექნებათ მისი გამოყენების უფლება და ღირდეთა პალატის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიის კომიტეტმა ის წინადადება კი წამოაყენა, რომ ექიმებს ჯერ კიდევ გამოცდამდე მიეცეთ ამ აბების გამოყენების უფლება. მთავრობამ ეს წინადადება არ მიიღო. ამ მცენარის პრეპარატები შესულია აკრძალულ პრეპარატთა პირველ, ანუ ყველაზე მკაცრ სიაში, რადგან მიჩნეულია, რომ იგი სახიფათოა და არც მაინცდამაინც დიდი თერაპიული ეფექტი აქვს. მისგან განსხვავებით, ჰერონი და მორფი, რომელთაც უფრო უარყოფითი მოქმედება აქვს და უფრო სახიფათოა ნარკომანიით დაავადების თვალსაზრისით, შეტანილია მეორე, შედარებით რბილ სიაში, რადგან გარკვეული სიმპტომების დროს მათი სამედიცინო გამოყენება მიღებულია.

თუმცა ამ მცენარის გამოყენება დადასტურებულია ჯერ კიდევ ასურეთში, მისი დადებითი სამედიცინო ეფექტის შესახებ თვალში-საცემად მცირე მოწმობა მოგვეპოვება.

როგა დუმილი იქნას, ანუ სიამაღლე «სიამაღლის» ნინაფაღა

დაუბრუნდა თავის კანონიერ სხვა დანარჩენი. მფლობელს. ანუ მცხეთის კოლპერატის. ასევე დაუბრუნდა 4 ობიექტი, რომელიც ყოფილ ვაჭრობის სამინისტროს უკანონოდ ჰქონდა მითვისებული. მართალია, დიდი თანხა არ არის, სულ 16,000 ლარს შეადგენს, მაგრამ არც ცოტაა.

საერთოდ კი, თუ რაზე იყიდება, პირველ რიგში, მეპაიეებზე და ყოფილ თანამშრომლებზე ვისაც სურვილი აქვს, შემოაქვს განცხადება გასაყიდ ობიექტებზე, რომლის სია გატანილია და განხილულია გამგეობის სხდომაზე და დამტკიცებულია წარმომადგენელთა კრებაზე. უცხო პიროვნებებზე იმ შემთხვევაში იყიდება, თუ მეპაიეს ან ყოფილ თანამშრომელს არა აქვს ობიექტის შეძენის სურვილი. მეპაიეები და ყოფილი თანამშრომლები სარგებლობენ პრივილეგიით - წინასწარ შემოაქვთ 60%, დანარჩენი თანხა გადაუხადებდათ 90 დღით. სხვა პიროვნებებს კი მთლიანი თანხა შემოაქვთ.

ის დიდი პროცენტი სწორედ გადასახადებში მიდის.

გვაქვს ბრწყინვალე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა - 78 ობიექტი, სავაჭრო და საცალო, აგრეთვე ბაზარი ბაზარს ჩაუტარდა რემონტი, წესრიგშია სანიტარული მდგომარეობა, გვაქვს უნიკალური პურკომბინატი, რომელიც სრული დატვირთვის შემთხვევაში 24 ტონიანია, დღეს მუშაობს 40% დატვირთვით. ცხვება ორი სახის პური და იყიდება ჩვენსავე მაღაზიებში, დახაქმებულია 55 კაცი, ვიხდით გადასახადებს, ბრუნვაში აისახება მისი მოგება და რეალიზაცია.

შედეგების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, 10 თვეში სისტემას 700,000 ლარი აქვს ნავაჭრი, აქედან ბიუჯეტში შეტანილია 195 500 ლარი, გარდა ამისა, ვიხდით სხვადასხვა სახის გადასახადებს. ვინაიდან ცეკავშირში საქონელი ცენტრალიზებული წესით უკვე აღარ შემოდის და შესაბამისად, არც ამდენი თანამშრომელია საქონელ, ყოფილ საქონელმცოდნეებსა და აპარატის თანამშრომლებზე იჯარით გავეცით რეალიზაცია.

შედეგების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, 10 თვეში სისტემას 700,000 ლარი აქვს ნავაჭრი, აქედან ბიუჯეტში შეტანილია 195 500 ლარი, გარდა ამისა, ვიხდით სხვადასხვა სახის გადასახადებს. ვინაიდან ცეკავშირში საქონელი ცენტრალიზებული წესით უკვე აღარ შემოდის და შესაბამისად, არც ამდენი თანამშრომელია საქონელ, ყოფილ საქონელმცოდნეებსა და აპარატის თანამშრომლებზე იჯარით გავეცით რეალიზაცია.

მაღაზიები, რამაც კარგი შედეგი გამოიღო - თავიანთ თავსაც უკლიან და მაღაზიებზეც პა-

ტრონობენ, რაც შეეხება ძირითად აპარატს, რომელიც დარჩა სამუშაოზე, მათი მინიმალური ხელფასი დაახლოებით 65 ლარია, რომლის გაღების და მიღების პრობლემა არ არის.

ნათქვამია და არახალია, როცა ორი დაპირისპირებული მხარე, თითოეულ მათგანს "თავისი სიმართლე" აქვს. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში დაიწყო მიზანდასახული კამპანია ცეკავშირის ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ, რომელიც ან თანამდებობის ხელში ჩაგდების, ან გავლენის ხფერობის გადაწყვეტილებისთვის ბრძოლის მთაბეჭდილებას უფრო ტოვებს.

თუ უფრო ღრმად ჩავიხედავთ საკითხში, მსგავსი კამპანია ცეკავშირის ხელმძღვანელობამაც რომ წამოიწყოს, მის ოპონენტებს ბევრი ადარაფერი დარჩებათ სათქმელი.

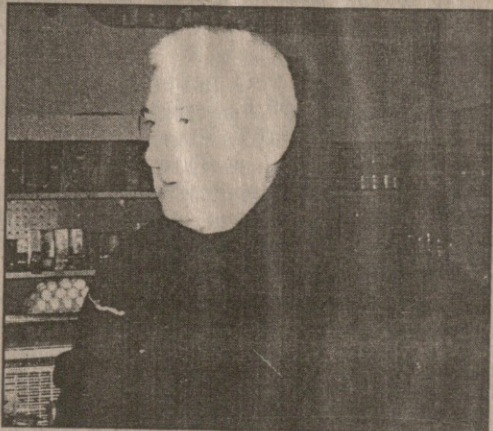
ცეკავშირის მესვეურნი და ბატონი გოგი ჭათამაძე, ეტყობა, კარგად ერკვევიან ძვირფას ლითონებში და არც ეს გამოთქმა მათთვის უცხოა: "ლაპარაკი ვერცხლია, დუმილი - ოქრო".

ოქრო ვერცხლზე ძვირად ფასობს, ანუ უსაზღვრო ლაპარაკს დუმილი სჯობს.

ოპონენტთა იგნორირება მისი მხრიდან ბევრისმეტყველია.

თუმცა კი... პრობლემები ცეკავშირსაც აქვს. მაგრამ ეს არ არის მართლ ცეკავშირის პრობლემები, ეს საერთო გლობალური სახელმწიფოებრივი პრობლემებია, რომელსაც წინ უძღოდა ფაქტორები, რომელიც თანხდევს სახელმწიფო წყობის შეცვლას, რასაც ემატება საქართველოში განვითარებული ცნობილი მოვლენები, რომელიც, ყველამ ვიცით, გამოირჩეოდა "ნგრევის სურვილით".

იზოლდა გირდავა P.S. რაც შეეხება რესტორან "საკანონიკოს", მის საკითხს სახამართლო იბილავს და მასთან დაკავშირებულ მასალებს გაზეთის მომდევნო ნომერში შემოგთავაზებთ.

და "ნატარტარი". შევხვდით მცხეთის კოლპერატის ხელმძღვანელს ბატონ ლევან თვალაშვილს, რომელსაც მთელი პასუხისმგებლობით განაცხადა, რომ ეს ობიექტები გაყიდული არ არის, არც არავინ აპირებს მის გაყიდვას და დღემდე ირიცხება ცეკავშირის ბალანსზე.

გარდა ამისა, ცნობილი მოვლენების დროს გამოჩნდნენ ადამიანები, რომელთაც ისარგებლეს არეულობით და მცხეთის კოლპერატის კუთვნილი ობიექტები უკანონოდ მითვისეს. ეს გახლავთ "თეატრონი", რომლის საბალანსო ღირებულება 250,000 ლარია. ცეკავშირის გამგეობის დახმარებით და ძალისხმევით იგი

დაუბრუნდა თავის კანონიერ სხვა დანარჩენი. მფლობელს. ანუ მცხეთის კოლპერატის. ასევე დაუბრუნდა 4 ობიექტი, რომელიც ყოფილ ვაჭრობის სამინისტროს უკანონოდ ჰქონდა მითვისებული. მართალია, დიდი თანხა არ არის, სულ 16,000 ლარს შეადგენს, მაგრამ არც ცოტაა.

საერთოდ კი, თუ რაზე იყიდება, პირველ რიგში, მეპაიეებზე და ყოფილ თანამშრომლებზე ვისაც სურვილი აქვს, შემოაქვს განცხადება გასაყიდ ობიექტებზე, რომლის სია გატანილია და განხილულია გამგეობის სხდომაზე და დამტკიცებულია წარმომადგენელთა კრებაზე. უცხო პიროვნებებზე იმ შემთხვევაში იყიდება, თუ მეპაიეს ან ყოფილ თანამშრომელს არა აქვს ობიექტის შეძენის სურვილი. მეპაიეები და ყოფილი თანამშრომლები სარგებლობენ პრივილეგიით - წინასწარ შემოაქვთ 60%, დანარჩენი თანხა გადაუხადებდათ 90 დღით. სხვა პიროვნებებს კი მთლიანი თანხა შემოაქვთ.

საერთოდ კი, თუ რაზე იყიდება, პირველ რიგში, მეპაიეებზე და ყოფილ თანამშრომლებზე ვისაც სურვილი აქვს, შემოაქვს განცხადება გასაყიდ ობიექტებზე, რომლის სია გატანილია და განხილულია გამგეობის სხდომაზე და დამტკიცებულია წარმომადგენელთა კრებაზე. უცხო პიროვნებებზე იმ შემთხვევაში იყიდება, თუ მეპაიეს ან ყოფილ თანამშრომელს არა აქვს ობიექტის შეძენის სურვილი. მეპაიეები და ყოფილი თანამშრომლები სარგებლობენ პრივილეგიით - წინასწარ შემოაქვთ 60%, დანარჩენი თანხა გადაუხადებდათ 90 დღით. სხვა პიროვნებებს კი მთლიანი თანხა შემოაქვთ.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი დამატარებელი ფაქტორია სავადასახადო კანონი, რომელიც აუცილებლად უნდა გადაიხინჯოს, ჩვენი შემოსავლები-

გაგრძელება
დასაწყისი "საქართველო"
№31-44 (2000 წ.)

1 ნოემბერი.

სულ რაღაც ორი დღის წინათ ვნატრობდი, ვოცნებობდი. იქნებ ამ უბედურ დროში და საქართველოს ეროვნულ განადგურების ხანაში ერთი ნაწილი ხელმძღვანელებსა და მხარეებში, რომ თაობათა შორის კავშირი არ გაგვიწყდეს, რომ კვლავ მთლიანობა არ დაგვერღვეს და ისევ არ დავექანოთ დაქვეითებისა და ეროვნულ დაკნინების გზისკენ თქვა. და ამ ნატვრის დროს მე თითო ორჯერ ჩვენი მოღვაწენი დავახსენე. ამათ შორის ვრაცხდი ალექსანდრე ლომთა-თიძესაც. დღეს ის აღარ არის. თურქესტანში. შუა აზიის სივრცეში. ქართველისათვის სამუდგოდ და მოწამლულ თურქესტანში. საიდანაც მთელი საქართველოს განმაველობაში გვანებოდნენ ველური ტომები და დავით-თამარის ხანიდან მიგვიყვანეს თითქმის სრულ გადამენებამდე. თურქესტანში. რომლის ნიადაგს აპოლიონებს სამოცი ათასი ქართველის ძვლები. ტყვეთა და მონებათ საქართველოდან რომ მიგრებოდნენ აღმოსავლეთის დეს-პოტებში. აი, ამ თურქესტანში, მეოცე საუკუნეში. სოციალიზმისა და კომუნიზმის სახელით წამოსხმულ ქართველ ტყვეებიდან, ჩაესვენა საფლავში ალექსანდრე ლომთაიძე. ახალი საქართველოს მემკვიდრე, მისი ეროვნული დამფ. გრების თავმჯდომარის ამხანაგი. ქართველი მუშის და გლეხის დროშით ხელში მავალი. ამ მუშების და გლეხების ტრიბუნი. მათი წარსულების გამოშვებულ გზებში. განგებამ იწვია. რომ მეოცე საუკუნეში მიმტყნებდა თურქესტანის ისტორიულ ქართულ საფლავებს ახალი საქართველოს ახალი საფლავი. მაგრამ არა შანებისა და ემირების დესპოტიზმის სახელით. არამედ რუსეთის ხელით და მისი მიზნებით. იმ რუსეთის. რომელიც ერთი საუკუნის წინათ საქართველომ დაიმეგობრა. როგორც ერთმორწმუნე, მაგრამ შეგობარმა მაშინაცვლობა გაგვიწია და ერთი საუკუნე სულს და გულს გვიმხამავდა, ქართულ "ქრისტიან" გვიკლავდა. რომ რუსული "ბოლო" გვეწამებოდა და ჩვენი ქართველობა გადაგვეგდო. მარტო ერთი საფლავი მიემატა ათიათასობით თურქესტანში ჩახოცილ ძველ ქართველთა საფლავებს და ამ ერთი საფლავითაც ერთი ქართველი გვიკლავდა ახალი კვანძი საქართველოს ისტორიული ტრაგედიისა. ამით ქართველი ერის ეხლანდელმა წამებამ და რუსეთის მოძალადეობამ მიიღო დასრულებული სურათი. ალექსანდრეს ტყვეობაში სიკვდილმა ხაზი გაუსვა საქართველოს საერთაშორისო მდგომარეობას და რუსეთ-საქართველოს ომების ხანას ერთ პერიოდზე მიჯნა გაუკეთა. შეიდი წლის წინათ, ძველი სტილით 29 ნოემბერს, ალექსანდრე სხვა ქართველებთან ერთად თავს ესხმოდა ტფილისის არხნალში გამაგრებულ რუსი ჯარებს და მისი აღებით ახდენდა პირველ ეროვნულ რევოლუციას. როცა საქართველო თავის საზღვრებიდან მიგრებოდა რომანოვთა დინასტიის დარღვევულ რუსულ წიწვებს. ჩვენ მაშინ გავიმარჯვეთ. საქართველო თავის თავს აკუთვნა. ქართველი ერი სამი წელი სცხოვრობდა სრული ქართული სიცოცხლით და ამ გამარჯვებაზე გასამარჯვებლათ ახალმა რუსეთმა ძველ გზას

გამოყვა. უამრავი ღაშქარი შემოგვიხია. შური იძია და საქართველოსთვის მებრძოლებს ზოგს საფლავი უჩვენა. ზოგი უცხოეთში გადარეკა და ზოგი კი თავისას ტყვედ წაიყვანა. ალექსანდრეს სიკვდილი 1924 წლის 2 ნოემბერს რუსეთის

ხელახლა თავის რწმენაში გამაგრებული. თუ თავისუფლებას ეღიზნებოდა. კიდევ მეტის ენერგიით გააგრძელებდა სამშობლოს სამსახურის საქმეს. ზოლოვსაც ამისთვის ენერგია არ ეყოფოდა და განზე გადგებოდა. თვით ასეთ დაღლილებს, დამა-

უმთავრესი მომხანავე და საქართველოს იდეის სრულყოფათ შემგრძნობი და შემგნები. ეს იყო მისი სახელოვნო, სადავნიჭიერი ხელით წრთვნიდა და ავაკაცებდა. იდეოლოგიურათ არკვევდა და ანათლებდა მრავალ ბურჟუაზი და მერყვე თავებს. მაშ-

სახური. დიდი ქართული გრძობა და ქართული გონება დაუტოვებდა ალექსანდრე თავისი სრულყოფილი მოთავეს. დღეს მის სიკვდილზე. თუ გაიგებს ამ შემწარავს ამბავს მისი ნამეგობარი ქართველი ტყვე საქართველოში. არის ის დღეს დამარცხების შემდეგ იძულებით გარენგებულ. მთებში შეზიზნული. იატაკ ქვეშ ჩასული. ჩეკის სარდაფში მოთავსებული თუ კვლავ მეტეხში მყოფი. ყველა ესენი თავებს მოიმიშვლებენ და იდუმალოთ გულში იგლოვებენ ამ დიდ პატრიოტს. როგორც იდუმალოთ გლოვობენ თავის გაუმეღერებულ და რუსეთის საჯიჯგნათ გადაქცეულ სამშობლოს თავისუფლებას. მეტეხის მხოლოდ დასასრულს მივუსწარი მე. უკანასკნელი თვე იყო ჩვენი სამშობლოში ყოფნისა. ნოემბერი. თავდებოდა. მოხკოვმა დროულათ სენო დაეპანდურებია 1921 წელში მის მიერ ხიმტებით დაყენებული ქართველ კომუნისტების მთავრობა. რუსეთში საქართველოში სახელმწიფო გადატრიალება მოუწყო თავის ამხანაგ კომუნისტებს და საქართველოს ფორმალური ანექსია მოახდინა. ამის შემდეგ რუსეთისკენ გზა გაიხსნა ქართველი ხალხის გაემიგრება და ტყვეებათ წამოყვანისათვის. 12 დეკემბრის გვარდიის დღისთვის გემზადებოდით. წინა დღით უეცრათ გამოგვიცხადეს 17 კაცს ჩეკაში წაყვანა. მოლაპარაკებებს შემდეგ დაგვთანხმდნენ 8 კაცის წაყვანაზე. ეს მოხდა 12 დეკემბერს. დილით. ალექსანდრე ამ დროს ავად იყო. სივრცე ჰქონდა. ექიმმა საავადმყოფოში გასაგზავნათ გააშინა. საკანში დაგვმოდით ერთმანეთს. დარაჯს გაყვა ალექსანდრე. აკანკალებდა - ნაბადი ეხურა. ეს იყო უკანასკნელი დამორცხვა მეტეხში. ერთი საათის შემდეგ ჩვენ ჩეკაში წაგვიყვანეს (გრ. ლორთქიფანიძე). ალ. დგებუაძე. ვლ. ჯიბლაძე. სიკო ახმეტელაშვილი. გიორგი ახმეტელაშვილი. გ. ფარგალი. უმანგი. ელიაშვილი და მე). სუთი დღე კიდევ და სამშობლოს მოგწყდით. 53 ქართველი რუსეთში წამოგვასხეს ტყვეებათ. ალექსანდრეს სახადი აღმოაჩნდა და საავადმყოფოში დასტოვეს. სწორედ ერთი თვის შემდეგ იაროლაში შეგვხდით ისევ ალექსანდრეს. გვონებ 5 აპრილს მოიყვანეს კაროვნიკის საკურო-ლო ციხეში და მე-18 საკანში მოათავსეს. ერთი კვირის შემდეგ ჩვენც შემოვიყვანეს. ნანობდა. სწუხდა. რომ მეორე ჩვენი ჯგუფი ვერ ნახა. რომ გრიგოლს ვერ დაეღაპარა. მოგვიყვა გზის თავგადასავალი. ეტაპის გასაწირი. შემდეგ მოსკოვის ციხეში თრევა და იაროლაის სადგურიდან კაროვნიკამდე წვალემა. სუსტათ იყო. ტაჭების ავადმყოფობას ემდურდა. კავშირით იყო დანისლული მისი სახე და საერთო. ძლიერი სულიერი განცდები ქონდა. ზონიდან წეროლებს დებულობდა. ყოველი ასეთი მომენტი მისთვის მეტად მძიმე იყო. დედაცა. თავს ძლივს იკავებდა. აფორიაქებულ ფიქრებს მიყვებოდა. თუ მეტეხში მას ხშირად ჰქონდა ასეთი მომენტები. აქ. იაროლაში. თითქმის თავს ვერ ართმევდა კავშირს და განიცდიდა რაღაც უდიდეს ტრადედიას. რომლის სიღრმეში მას იმედებიც კი თითქმის გაწყვეტილი ზოგჯერ ოხვრით ამბობდა:

-კიდევ კარგი. რომ ქართველათ მოქცეული და ისევ საქართველოსთვის გვკვდებითო".

1924 წლის აბვისტოს აჯანყება ლეო რუხადის დღიურიებიდან

ტყვეობაში. არის მუხრისძიება რუსეთისა საქართველოს 1917 წლის 29 ნოემბერზე (12 დეკემბერი-გვარდიის დღე). წარსულ ხეტიმებში ხელმეორეთ რუსეთთან ომში დამარცხებული საქართველო თავის გადებული მსხვერპლთა შორის ალექსანდრესაც ჩაიტანს. რუსეთის წინააღმდეგ აღმართულ ქართულ ეროვნულ ფრონტის ერთ-ერთ მიჯნაზე დაეცა ისიც და რუსულ-ქართული სახელმწიფოებრივ-ეროვნული ურთიერთობის სურათს დასრულებული სახე მიადებინა. ამ სტრუქტურებს ვწერ და დაუინებით ჩამოიხინებენ მოგონებანი. ახლო წარსულის მოგონებანი. ალექსანდრესთან დაკავშირებული მოგონებანი. 1921 წელს რუსეთის მიერ ჩვენი დაპყრობის შემდეგ ალექსანდრე პირველათ მეტეხის ციხეში ვნახე. ის ლეგალურათ ცხოვრობდა პირველ თვეებში და სხვებთან ერთად მალე დააპატიმრეს. თითქმის ორი წელი ვიყავი არალეგალურათ. ბოლოს მეც მივედი იმ ადგილას. საიდანაც ბევრი ჩვენთაგანი სახეიროთ აღარ გასულა. 1922 წ. ოქტომბრის თვე იყო. გვონებ 23 დღე ჩეკიდან მეტეხში მიგვიყვანეს კარგა მოზრდილი ეტაპი. იმავე დღეს მივედი ჩვენების "შტაბ-კვარტირაში". ეს იყო მეტეხის ძველი საავადმყოფოს ნაწილი. საკანი № 58. საშუალო ოთახში დამსვდა გრ. ლორთქიფანიძე. ალ. ლომთაიძე და ან. სალუქვაძე. მეოთხე ლოკინიც იდგა ოთახში. აქ გიწო ანჯაფარიძე ყოფილიყო. გაეშვათ და ზაბაგები ჯერაც იქვე ეწყო. ეს ადგილი დავიკავე მე. მეტეხი ჩემთვის არალეგალობასთან შედარებით სამოთხე იყო. ორი წლის განმავლობაში პირველათ აქ დავინახე მზე და ვეპკურე მისი სხივებით. საოცარი იყო პირველი მთაბეჭდილება. აქ ისეთი სიცოცხლე იყო. თითქო მთელ საქართველოში არაფერი მომხდარიყო. არაფერი ამბობდა იმაზე თუ რა სამინელი დესპოტიური და მაჯალაჯუნა ძალა აწვა საქართველოს. მეტეხი კუნძული იყო, განმარტოვებული კუნძული, სადაც შეზიზნულიყო ქართული სული და აჩქარებული ტემპით განაგრძობდა თავის ქართულ სიცოცხლეს. თითქო აქვე ემინოდა სუსის და ცდილობდა რაც შეიძლება მეტი ეგრძნო. მეტი განეცადა. მეტი ესუნთქა ქართული სუნთქვით. იატაკს ქვეშიდან ამოხუტა და მხეცვით ნადევნა პირველათ აქ დავიამე ნაკვეთ-ნატანჯი სული. აქ მოვიხმინე ქართული ნანა. ქართული გრძნობით დამთვრალი სიმღერები. აქ მომეალერსა თითქო გახარებული დედა და შეეცადა ჩემი გულის ჭრილობების განკურნას. ჰო. მართლაც საქართველოს სამკურნალო იყო 1921-22 წლებში. მეტეხში იკრებდა ძალას დევნილი და განაწამები ქართული სული. მეტეხი იყო ის სუგეში ქართველ ტყვეებისთვის. სადაც ქართველი გულის იჭვებს გაიფანტავდა და

რგებულებებს და უძღურებსაც კი. მეტეხი სახლში ატანდა იმდენ სიტბოს. იმდენ ურყვე რწმენას საქართველოს მომავლისადმი. რომ ასეთი განზე განდგომილებიც კი მხოლოდ ქართველებათ რჩებოდნენ და რაგინდ მყრადი და უდრისი აღსარება არ უნდა ამოეგლიჯა შემდეგ მეტეხს ამათ პირიდან. მე მაინც მწამს. მე უმჯობეს ვიცი. რომ ყველა ეს გარეგნულათ გარენგებულ. დამარცხებით მტერზე შეგუბული ქართველებიც არიან და საქართველოს სიყვარულს მათი გულები იდუმალობაში ადამიანის გრძნობის ყველა გუნჯულები უკავია. მეტეხი იყო სამეცნიერო ცოდნის და პოლიტიკური იდეების ქურა. სადაც სამი წლის ბრძოლას და ერის განვლილ გზებს ჯამს უკეთებდნენ და იდეოლოგიურად აყალიბებდნენ იმ ეროვნულ ტომს. ჯერ კიდევ დაუსრულებელ სხეულს. რომელიც ხმლით და სისხლით გაიჭედა სამი წლის განმავლობაში. რომელიც მთლიანად ერის სულს და მის ენერგიას წარმოადგენდა. მაგრამ მას აკლდა მოქანდაკის ხელი. მას აკლდა პოლიტიკურ-იდეოლოგიური ხაზები. რომ ამ უკანასკნელ "რეტუშით" დაეხრულებოდა ახალი საქართველოს. აღორძინებულ საქართველოს სიცოცხლით სავსე და მომავლის იმედით გაბრწყინებული საქმე. არ ვიცი. საქართველოს ბედი იყო. თუ მისი უბედურება. რომ ამ უდიდეს ისტორიულ და პასუხსაგებ პერიოდში მისი წიგნიერით მაღალნიჭიერი და ტაქტიკოსი ხელმძღვანელები თითქმის თავიდანვე მეტეხში მოხვდნენ. მაგრამ ერთი კი უღალა: ამ პირებმა მეტეხში გააჩაღეს თავისი მუშაობა და მათ სკოლაში ათაობით გაიარა შეგირდობის სკამზე ქართველმა მუშებმა და გლეხებმა. თითქმის ერის მთელმა აქტიურმა პოლიტიკურმა ძალამ. ამ მუშაობის სათავეში იდგა გრ. ლორთქიფანიძე. ის იყო ტვინი და გონება მეტეხისა. ის იყო ეროვნული პროგრამის

ინდელ მეტეხს მე შემოძლია გუნდო ეროვნული იდეოლოგიის უნივერსიტეტი. ხოლო მისი სულის ჩამდგმელი კი გრ. ლ. იყო და მის გვერდით. ამ ქართველი დიდი პატრიოტის და სრული მოქალაქის გვერდით თანამშრომლობდნენ ბევრი სხვა ქართველი მოღვაწეები. რომელთა შორის ალ. ლომთაიძე იყო უმუალო და ყველაზე ახლო-ბელი. თითქმის თანაბარი. უმთავრეს სამუშაოს თავის ზურგით და ძალით გამტანი. რა სიყვარულით, რა მონდომებით და მასწავლებლური უმწიკვლოებით. ამაღლებდა წინასწარ ჩვენს საკანში ალექსანდრე შემდეგი დღისთვის წასაკითხავ ლექციებს. დატვირთული ცნობებით. ყოველმხრივით გამუქებული კითხვით ის მიდოდა ყოველ დღე გაკვეთილებზე და ახლობით ერთად თავმეყრილ პატიმრებს უკითხავდა აღტაცებით ლექციებს. მასხოვს. მაშინ როგორ უყვარდა ტყვეებს ალექსანდრე ციხის ეზო ლექციის დროს დადუმებოდა. თითო ორჯერას თუ ნახევრით გზათ ეწოში გაგლიჯეს. ან სადმე საკანში შესწირულს. ყველანი ალექსანდრესთან იყვნენ. ყველანი მას გულდასმით უსმენდნენ და შემდეგ კი მის მიერ ნაჩვენებ მასალებით უფრო საფუძვლიანათ და გულდადებით სწავლობდნენ საკანებს. ალექსანდრე საქართველოს ისტორიას და გეოგრაფიას გადიოდა. სამშობლოს საზღვრების შემოხაზვა. მისი სახის შეგრძნობა და შეთვისება და ქართველი ერის ვინაობის შეგნება. საქართველოს წარსულის გატოცხლება. ძველის აღდგენა. რომ ამით ახალი გამაგრებულიყო და მისთვის ბრძოლა გაადვილებულიყო. ჩვენს ეროვნულ ტრაგედიას. საქართველოს ახალ განსიდვებს ყოველი ქართველის გულში პირველათ ყოველისა ქართველი გადგომებისა და საუკუნეთა განმავლობაში დაქვეითებული ეროვნული გრძნობა და შეგნების სურვილი ხელახლა აჩუქხულებულიყო. ქართული სული ბორკავდა. რომ გაეგო ვინ იყო ის და ამ გაგებით ასახსნელი მოენახა მისი ეხლანდელი წამებისათვის და ამ ახსნით. ამ შეგნებით გული გაემარგებია. რწმენა აღედგინა. რომ ყველაფერი ეს წარმავალი იყო და რომ საქართველოს ასეთი ბევრი გადახდენოდა. ბევრი გადაეტანა და რომ ის ამასაც გადაიტანს და მას ამ გასაკვირვებ სიცოცხლე უწერია. რომ მას ვერ დაკლავნ და ეს მაძიებელი ქართული სული როგორც დედის რძით ბურდებოდა მეტეხში. მისი აფორიაქებული გრძნობები ეროვნულათ. ნამდვილ ქართულათ და ვაჟკაცურათ ლაგდებოდა. ის შეუმჩნეულათ. მაგრამ თითქო ხილულათ უწოდებდა ხელს იმ საქართველოს. რომლისთვისაც მეტეხი მართლაც მეტეხი იყო და არა სპარსეთის შახების და რუსეთის მეფეთა ქართველების დასატყვევებელი ციხე. დიდი სამ-

გაგრძელება იქნება

მკითხველთა დაყენებული თხოვნით განმეორებით ვბეჭდავთ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოსა და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი

მაგიდის მიერ წაყენებულ ბრალდებებს შევარდნაძის უკანონო რეჟიმისადმი, რომელიც გამოქვეყნდა გაზეთ „საბჭოთა საქართველო“-ს 31 ივლისი-6 აგვისტოს 31-ე ნომერში.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოსა და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი აპელაციური განცხადება

საქართველო

მღვანელები შეგარდნაძის უკანონო რეჟიმისადმი

ედ. შევარდნაძისა და მის რეჟიმს ბრალად ედება:

ბრალდება №1

სამხედრო საბჭოს ოთხეულის მიერ საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის გაუქმებით რუსეთის იმპერიისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ძირითადი ტერიტორიების - აფხაზეთისა და შიდა ქართლის მიტაცების საკითხში. ყარსის, დაგომის, სოჭის, მოსკოვის, გაგრის, ბორჯომის მოდელატური შეთანხმების საფუძველზე აფხაზეთისა და შიდა ქართლის (სამხაბლო) რუსეთისათვის ოფიციალურად გადაცემა.

ბრალდება №2

აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ომის გაჩაღება კრემლში დაგეგმილი სცენარით, რამაც გამოიწვია ქვეყნის იქნა საქართველოს კრიმინალური ბანდები და რუსეთის სამხედრო ძალები.

აქვე აღვნიშნავთ:

ა) შავი ზღვის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ადმირალ ედ. ბაღატინის მეთაურობით ჩატარდა სამხედრო სადამსჯელო ოპერაციები საქართველოს კანონიერი ხელისუფლებისა და მისი მომხრეების წინააღმდეგ. აფხაზეთისა და სამხედრო რეგიონებში ადგილი ჰქონდა დასახლებული პუნქტების, კურორტების ნგრევა-განადგურებას. ადგილობრივი მოსახლეობის გენოციდის, რამაც აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მებრძოლები 300 ათასზე მეტი ქართველი დევნილად აქცია საკუთარ სამშობლოში. 26 ათასზე მეტი მშვიდობიანი მოქალაქის სიცოცხლე შეიწირა.

ბ) უდიდესი დანაშაულებრივი აქტის - XX საუკუნეში საქართველოს მესამე ოკუპაცია-ანექსიის - ერთობლივი ავტორები არიან ამიერკავკასიის სამხედრო ოქტის სპეცსამხაზურები, რუსეთის ჯარი, როსტოვის სპეცსამხაზურები, შავი ზღვის სამხედრო-საზღვაო ფლოტი ადმირალ ედ. ბაღატინის მეთაურობით, ადგილობრივი კრიმინალური ბანდები და სხვ.

(პირველი ანექსია-ოკუპაცია - 1921 წლის თებერვალ-მარტი.

მეორე ანექსია-ოკუპაცია - 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვარი.

მესამე ანექსია-ოკუპაცია 1993 წლის ნოემბერი.

ყველა ამ მოდელატური აქტის შემსრულებელი იყვნენ ს. ორჯონიძე, ე. მახარაძე, მ. ორაბელაშვილი, ედ. შევარდნაძე, თ. გიტიშვილი, ჯ. იოსელიანი და სხვანი).

ბრალდება №3

გალისა და სამხედრო რეგიონებში სამოქალაქო არეულობის ხელშეწყობის პროვოცირება, ახალი ფართომასშტაბიანი თავდასხმა გალის რაიონის მოსახლეობაზე საცხოვრებელი ადგილების ძარცვა, გადაწვა-განადგურება, გენოციდი.

ბრალდება №4

შიდა ქართლში, სამხაბლოში ქართველი და ობი ეროვნების მოსახლეობის ხელგონიერი დაპირისპირება, რუსეთის საოკუპაციო ჯარის გამოყენება და უცხო ეროვნების კრიმინალური ბანდებისთვის ხელის შეწყობა ადგილობრივი ქართველი მოსახლეობის ძარცვა-აწიოკებაში, ვანდალურ ზოცვა-უღებუში და საკუთარი საცხოვრებელი ადგილიდან აყრა-

მი. საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 11 დეკემბრის დადგენილების იგნორირება, ე.წ. სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკისა და მისი თვითმარქვია ხელისუფლების ფაქტობრივი ცნობა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზვიად გამსახურდიასა და რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ბორის ელცინის 1991 წლის 23 მარტის ყაზბეგის შეხვედრის ორმხრივ ხელმოწერილი ოქმის საწინააღმდეგოდ.

ბრალდება №5

1991 წლის 31 მარტის საერთო სახალხო რეფერენდუმის შედეგების იგნორირებით, როდესაც საქართველოს რესპუბლიკის ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 89.3 პროცენტმა, რეფერენდუმში მონაწილეთა საერთო რაოდენობის 98.9 პროცენტმა მხარი დაუჭირა საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას, საქართველოს კონსტიტუციური ნორმების უზემი დარღვევით ნეოიმპერიაში. ე.წ. დხთში, საქართველოს რესპუბლიკის განუვრდიანება.

ბრალდება №6

რუსეთის იმპერიის პირდაპირი მითითებით ედ. შევარდნაძისა და მისი ზუნტის მიერ გატარებული მოდელატური პოლიტიკის შედეგად საქართველოს რესპუბლიკის კუთვნილი ტერიტორიების გასხვისება, საქართველოს რესპუბლიკის ერთიანი პოლიტიკურ-სამართლებრივი სივრცეში ორი უკანონო შექმნილი რესპუბლიკის (აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის) და სამი უკანონო პრეზიდენტის (ედ. შევარდნაძის, ლუდ. ჩიბიროვის, ვლ. არძინაძის) აღმოცენება.

ბრალდება №7

რუსეთის იმპერიის მიერ დაგეგმილი სცენარის მიხედვით აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ა. აბაშიძისა და ედ. შევარდნაძის გაჩეხება - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საქართველოს რესპუბლიკის იურისდიქციიდან გამოყოფა, მისი ნეიტრალურ ზონად გამოცხადებისათვის პოლიტიკურ-სამართლებრივი ბაზის მომზადება, რაც მიმართულია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის ნების წინააღმდეგ და არის ანტი-სახელმწიფოებრივი ქმედება.

მნიშვნელოვანი ფაქტი:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის აბსოლუტურმა უმრავლესობამ 1990 წლის 28 ოქტომბრის საყოველთაო მრავალპარტიულ არჩევნებში, 1991 წლის 31 მარტის საერთო სახალხო რეფერენდუმში, 1991 წლის 26 მაისის საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნებში, შესაბამისად დაუჭირა მხარი სახელმწიფოს მართვის სათავეში ეროვნული ძალების მოსვლას, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას და პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას.

ბრალდება №8

1992-1993 წლებში რუსეთის მოქალაქე ედ. შევარდნაძის მიერ იგნორირება საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილების იგნორირებით, გაეროს წესდების პრინციპებისა და საერთაშორისო სამართლის ნორმების უზემი დარ-

წილებისა საქართველოს რესპუბლიკაში სხრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სტატუსის შესახებ:

„ვინაიდან 1921 წლის თებერვალ-მარტში საქართველოს ოკუპაცია და ანექსია განხორციელდა წითელი არმიის შეიარაღებული აგრესიის მთავარი ძალის მეშვეობით, რომელიც დღემდე იმყოფება საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე და ემორჩილება მხოლოდ სხრ კავშირის ხელმძღვანელობას, აგრეთვე, მისი გათვალ-

ისწინებით, რომ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი ორგანო ქართველი ხალხის, საქართველოს მოსახლეობის ერთსულთვანი ნების საფუძველზე 1991 წლის 9 აპრილს გამოაცხადა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული სხრ შეიარაღებული ძალები გამოეცხადება საოკუპაციო სამხედრო ძალებად.

2) საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობამ დაიწყო მოლაპარაკება სხრ კავშირთან საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიიდან სხრ კავშირის შეიარაღებული ძალების გაყვანის თაობაზე.

3) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიიდან სხრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სრულ გაყვანამდე სხრ-ს წინაშე დაიხვას საკითხი აფხაზეთის ახსრ და ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოქტის ტერიტორიიდან საბჭოთა არმიის ნაწილების დაუყოვნებლივ გაყვანის შესახებ, რადგანაც მათი ყოფნა და მოქმედება ხელს უშლის მდგომარეობის სტაბილიზაციას ამ რეგიონებში.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილების წინააღმდეგ ედ. შევარდნაძის მიერ რუსეთის საოკუპაციო ჯარის დაკანონება და მათი ახალი შენაერთების შემოყვანა სომხეთიდან, ყარაბაღიდან, ბალტიისპირეთის სახელმწიფოებიდან. მათ შორის, ავღანეთში ნაბრძოლი სადესანტო პოლკის გუდაუთაში განთავსება და აფხაზი სეპარატისტებისთვის დიდი სამხედრო დახმარების გაწევა.

ბრალდება №9

ედ. შევარდნაძის მიერ 1991 წლის 31 მარტის რეფერენდუმის შედეგების, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილების იგნორირებით, გაეროს წესდების პრინციპებისა და საერთაშორისო სამართლის ნორმების უზემი დარ-

ღვევით რუსეთის საოკუპაციო ჯარების ცხინვალისა და სამეგრელო-სამურზაყანოს რეგიონებში „სამშვიდობო სტატუსით“ განთავსება, ზუგდიდის რაიონის სოფელ ხამისკურთან უცხო ქვეყნის (რუსეთის) მოქალაქეებისა და სამხედრო-საკონტროლო პუნქტის შექმნა, რუსეთის შეიარაღებული ბანდების აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკასი „სამშვიდობო მისიით“ შემოყვანა.

ბრალდება №10

ედ. შევარდნაძის უკანონო რეჟიმის ანტიეროვნული პოლიტიკით საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები სომხების წაქეზება-გათამამება ახალქალაქის რაიონში სომხეთის ავტონომიის შექმნის მოთხოვნით.

კრემლის, ედ. შევარდნაძის, სომხეთისა და სომხური დამნაშავეების დიდი იმედის, საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე პოლომუხური ორიენტაციის გამაღიერებლის, ეთნიკური სომხის ზურაბ ჟვანია, იმავე ზანაზან ანტონიანის, საერთო ინტერესებიდან გამომდინარე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები სომხების პრეტენზიის ინსპირირება რუსეთის ჯარის გაყვანის შემთხვევაში მათი უსაფრთხოების დაუზვევლობის გამო, ამ გზით „სომხური ავტონომიის“ შექმნისა და ახალქალაქის რაიონში რუსეთის სამხედრო ბაზების შენარჩუნების მცდელობა, ამავე მიზნით, ამავე სცენარში ზოგიერთი პოლიტიკური და-ჯგუფების ჩართვა იდვის მხარდასაჭერად, მის კანონიერად და პერსპექტიულად წარმოსაჩენად.

ბრალდება №11

1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვრის სახელმწიფო გადატრიალების შედეგად საქართველოს რესპუბლიკისათვის სახელმწიფოებრიობის ძირითადი ნიშნების დაკარგვა: საჯარო ხელისუფლების ნაცვლად ქვეყნის ტერიტორიის მართვა კლანური ოლიგარქიების მიერ, ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა, საგანა-სახადო სისტემის სრული მოშლა, სახელმწიფო საბაჟოების უცხოური ფირმების ხელში გადასვლა, ქვეყნის სუვერენიტეტის ხელყოფა.

ბრალდება №12

ედ. შევარდნაძის მიერ ანტი-კონსტიტუციური აქტით რუსეთის ჯარებისათვის საოკუპაციო სტატუსის მოხსნა, 25 წლით უცხო ქვეყნის სამხედრო ბაზების დაკანონება, საქართველოს რესპუბლიკის კუთვნილი 11 მილიარდი დოლარის სამხედრო ქონების რუსეთისათვის გადაცემა, 150 მილიარდ დოლარად შეფასებული შავი ზღვის ფლოტიდან საქართველოს რესპუბლიკის კუთვნილი წილზე უარის თქმა ედ. შევარდნაძისა და მისი ზუნტის მიერ უზურპირებული ხელისუფლების შესანარჩუნებლად.

ბრალდება №13

1992-1997 წლებში საქართველოში სამხედრო-საგლეხ სასამართლოების საიდუმლოდ არსებობა თბილისში, ქუთაისში, თელავში, გორში, ბათუმში, ახალციხეში, რუსთავეში, ფოთში, ზუგდიდში და სხვ. მათი გამოყენება მშვიდობიანი მოსახლეობის, კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლებისა და მათი მხარდამჭერის, კონსტიტუციური უფლებებისათვის მებრძოლი მოქალაქეების წინააღმდეგ, სამხედრო

სასამართლოს თავმჯდომარისა და მოსამართლეების დანიშვნა „პრეზიდენტის“ მიერ იუსტიციის მინისტრის წარდგინებით.

ეს ფაქტი მიუთითებს, რომ ამ პერიოდში საქართველოში ოფიციალურად იყო დამყარებული სამხედრო დიქტატურა, ირდევო-და საერთაშორისო სამართლის ნორმები, კონვენციები, ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების აღიარებული პრინციპები.

ბრალდება №14

საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის წარმომადგენლების სისტემატური დევნა უსახტეკის რეპრესიების გზით, მათი დისკრედიტაცია შინ და გარეთ, ქართველი პატრიოტების და ადამიანის უფლებების დამცველების დევნა და დაპატიმრება.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიასა და მისი ოჯახის წევრების დევნა 30 წლის განმავლობაში, 1991-1992 წლებში კონსტანტინე გამსახურდიას სახლ-მუზეუმების გაძარცვა და დაწვა ქალაქ თბილისსა და დაბა ბიჭვინთაში.

ქართველი პატრიოტის ვეჯანაის დახვრეტა.

„თვითმფრინავის საქმეზე“ დაპატიმრებული ახალგაზრდებისა და მათთან ერთად ცრუ ბრალდებით დაპატიმრებული უდანაშაულო მღვდლის თეოდორე ჩხილაძის დახვრეტა.

ჟურნალისტ ნაზი შამანაურის მკვლელობა 1983 წელს ქალაქ თბილისის ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში.

1989 წლის 9 აპრილს საქართველოს დედაქალაქ თბილისში რუსეთის ჯარის მიერ მშვიდობიანი მომიტინგეების ფიზიკური განადგურება, მომწამლეკი გაზის მასობრივი გამოყენება (რუსეთის სადამსჯელო ოპერაციის შედეგადგეგმულსა უწევდა საქართველოს კრემლის სპეცდავალებით მყოფი ედ. შევარდნაძე).

საქართველოს რესპუბლიკის კანონიერი მთავრობის ენერგეტიკის მინისტრის მოადგილის, მომხმელე ნუგზარ ლევაგას მკვლელობა 1998 წლის 17 დეკემბერს.

ბრალდება №15

მშვიდობიანი მოსახლეობის, რამდენიმე ასეული მომიტინგის დახვრეტა, მომიტინგეთა და მანიფესტანტების წინააღმდეგ უზემი ძალის სისტემატური გამოყენება, სპეციალურად გაწვრთნილი ძალების გამოყენება, მასობრივი დაპატიმრებები პოლიტიკური შეხედულებების გამო, ფიზიკური და ფსიქოლოგიური წამების არნახული მეთოდების გამოყენება, არასრულწლოვანთა გაუპატიურებები, მომიტინგეთა ჯგუფების ქალაქგარეთ სიცოცხლისათვის საშიშროო ტერიტორიებზე გაყვანა (ტყეები, დაუსახლებელი ადგილები, რადიაციით დაბინძურებული ზონები).

ბრალდება №16

კრიმინალური უკანონო რეჟიმის მიერ მოსახლეობის ანაბრებზე რიცხული 10 მილიარდ დოლარისა და ე.წ. ვაუჩერისაგან 40 მილიარდ დოლარის ღირებულებების მოსახლეობის კუთვნილი ქონების მიტაცება, კორუმპირებული ფაქტობრივი ხელისუფლების მიერ მილიარდობით

ბრალდებები ედ. შევარდნაძის უკანონო რეჟიმისადმი

კოლარის გრედიტის მითვისება და თითოეული ოჯახის სამუდამოდ დაკარგვა.

ბრალდება №17

1992 წლის 24 ივნისის საქართველოს რესპუბლიკის ტელე-რადიო დეპარტამენტის აღების მცდელობის პროვოკაციით, 1998 წლის 19-20 ოქტომბრის „ელთაგას ამბოხების“ ფარსით, სხვადასხვა ტერაქტების ინსცენირებით, საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, კონსტიტუციური უფლებებისათვის პოლიტიკური გზებით მებრძოლი მოქალაქეების ტერორისტულად გამოცხადების მცდელობა, საყოველთაო ფსიქოზის გამოწვევა, უკანონო რეპრესიები და მათი ფიზიკური განადგურება.

ბრალდება №18

უზურპირებული ხელისუფლების ძალადობით შენარჩუნების მიზნით საქართველოს მასშტაბით მართავდი ქალხის შექმნა. ფაქტობრივი მმართველი პარტიის მიერ დეკლარირებული მილიონი სამუშაო ადგილი უზრუნველყოფის სანაცვლოდ 1.7 მილიონი მოქალაქის მიერ საქართველოს ტერიტორიის იძულებით დატოვება.

ბრალდება №19

საქართველოში ნარკომანიისა და ნარკოტრეფიკის ლეგალიზაცია და წახალისება. ქვეყნის გამოყენება ნარკოტიკების სატრანზიტო მაგისტრალად, ახალგაზრდობის მნიშვნელოვანი ნაწილისათვის ნარკომანებად და კრიმინალურად ჩამოყალიბებაში ხელშეწყობა.

ბრალდება №20

საქართველოში დემოკრატიის ნაცვლად კლეროკრატიის დამყარება. დამნაშავეთა სამყაროსადმი სამართალდამცავი ორგანოების დაქვემდებარება. კრიმინალების, კორუფციონერების, მაფიის ფაქტობრივი ხელისუფლებისთან თანამშრომლობა.

ბრალდება №21

რუსეთის იმპერიის მიერ იჩქერიის რესპუბლიკისადმი გაჩაღებული ბარბაროზული ომში მონაწილეობა რუსეთის მხარეზე. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული რუსეთის ხაოკუპაციო ჯარების აეროდრომების (ვაზიანი, ბოშოვრა) გამოყენება ჩეჩნეთის ტერიტორიის გასანადგურებლად. რუსეთის ჯანდარმის ედ. შევარდნაძის უშუალო მონაწილეობა რუსეთ-იჩქერიის ომში, რომელიც მიზნად ისახავს ჩეჩენი ხალხის გენოციდს.

ბრალდება №22

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ეკოლოგიური უბედურების ზონების ხელოვნური შექმნა:

ა) 14 წლის განმავლობაში საქართველოზე ჩერნობილის კატასტროფის ზეგავლენის სრულად გასაიდუმლოება. საქართველოს მოსახლეობის გენოციდი, დაგეგმილი საკავშირო პოლიტიკური მიერ (რომელიც პირნათლად სრულდებოდა ედ. შევარდნაძისა და ჯ. პატიაშვილის საქართველოს კაც პირველი მდივნობის პერიოდში).

საკუთარი ქვეყნისადმი ჩადენილია გაუტყონარმა ვერაგობამ თავისი დამღუპველი შედეგები გამოიღო; საქართველოში უკვე რამდენიმე წელია მძვინვარებს ჩიყვის ეპიდემია, მატულობს კრეტინიზმი, გონებაჩაღუნებობის, ყრუმუნჯობის, თანდაყოლილი ანომალიების, ლეიკოზების, ორსულთა პათოლოგიების, აზოსპერმიის, სიმსივნური დაავადებების,

სისხლისა და სისხლმადი ორგანოების დაავადებათა შემთხვევები.

საქართველოს უნიკალური ტყის საფარის განადგურება.

1992 წლიდან დღემდე 100-ათასობით კუბური მეტრი ზე-ტყის მასალის უკანონოდ ჩეხვა (მუხის, წაბლის, კაკლის, ბუჩხის, წიფლის, კოპიტის და სხვა ძვირფასმერქნიანი ხეების) და ჩაღის ფასად გაყიდვა უცხოეთში. ტყეების ინტენსიურმა ჩეხვამ ეკოლოგიური კატასტროფის წინაშე დააყენა საქართველო.

გ) სტიქიური უბედურების ზონების ხელოვნურად შექმნა.

ქარსაცავი ზოლების მიზნობრივად აჩეხვა.

დ) 8 წლის განმავლობაში მოსახლეობის დატოვება ელექტროენერგიის მიწოდების გარეშე. აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონებისადმი ელექტროენერგიის უფასოდ მიწოდება; თურქეთის რესპუბლიკისათვის ელექტროენერგიის მნიშვნელოვანი ნაწილის მიყიდვა.

ე) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიის სატრანზიტო დერეფნად გადაქცევა, რომელიც იწვევს ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების, სახნავ-სათესი ადგილების, საძოვრების და ა.შ. სიცოცხლისათვის მავნე ინგრედიენტებით დაბინძურებას, სულიერ-ინტელექტუალური პოტენციალით მდიდარი მოსახლეობის ხელზე მომსახურე პერსონალად გადაქცევას.

ბრალდება №23

საქართველოს რესპუბლიკაში ჯანმართელობის დაცვის სისტემის „რეფორმის“ საბაბით მისი სრული განადგურება. ნათესაურ-სამეგობრო კლანის მიერ სამედიცინო-პროფილაქტიკური დაწესებულებების ხელში ჩაგდება. ფასიანი სამედიცინო სამსახურის შემოღება, რომლის დამცავი მექანიზმი შეგნებულად არ იქნა შემუშავებული ჯანმართელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ. მედიცინის მუშაკთა უმრავლესობის უმუშევრად დატოვება, რაც მიზნად ისახავს არა მარტო მოსახლეობის გენოფონდის განადგურებას, არამედ შეგნებულად ახორციელებს ექიმების დემორალისა და დისკვალიფიკაციას, მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების გარეშე დატოვებას, სამედიცინო მომსახურების დაწესებულებების, სამედიცინო-კვლევითი ინსტიტუტების, საავადმყოფოების, პოლიკლინიკების, სამედიცინო დისპანსერების, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მომსახურე პერსონალის ხელოვნურად შემცირება, სამედიცინო ადვოკატების ჩამოწერა, შენობების მიზანმიმართული დაცარიელება, მისი პირად მფლობელობაში გადაკეთება (კაზინოების, რესტორნების, ღამის კლუბების, ბარებისა და სხვა მსგავსი დანიშნულების დაწესებულებების გახსნა მოსახლეობის მორალურად და ზნეობრივად გასახრწნელად).

ბრალდება №24

საქართველოს მოსახლეობის დონორებად გამოყენება, რასაც ერთობლივად ემსახურებიან როგორც ადგილობრივი სამედიცინო დაწესებულებები, ასევე უცხოეთის საერთაშორისო ორგანიზაციები.

ბრალდება №25

საქართველოში შექმნილი

პოლიტიკური და ეკონომიკური კრიზისი მიზნად ისახავს ქართველი ერის გენოციდს. დემოგრაფიული მახვენებლები ტრაგიკულია:

ა) სიკვდილიანობის მაჩვენებლის ზრდა;

ბ) ბუნებრივი ნამატის კლება;

გ) ახალშობილთა სიკვდილიანობის გადგარება შობადობის მაჩვენებელზე.

ბრალდება №26

ანტისახელმწიფოებრივი „განათლების რეფორმის“ გატარება.

ბა, რომელმაც გამოიწვია საშუალო და უმაღლესი სისტემის ტრალური ნგრევა. გაიზარდა სკოლებიდან განთავსებული მოზარდთა რიცხვი. მარტო თბილისში გასულ წელს 6000 მაწანწალა ბავშვია აღრიცხული. არნახულად გაიზარდა მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პედაგოგებისა და მეცნიერების ემიგრაცია.

ბრალდება №27

საქართველოს სულიერი საგანძურის განსხვავებამ ჩვეულებრივი სასიათი მიიღო. კატასტროფის წინაშე დგას საქართველოს ეროვნული საგანძურის ბედი, რომლის უცხოეთში გატანას წელიწადზე მეტია ცდილობენ. რასაც ადასტურებს 1998 წლის 20 თებერვლის № 82 მდამნებულება ხელმოწერილი ედ. შევარდნაძისა და ე.წ. კულტურის მინისტრის ვ. ახათიანის მიერ.

ბრალდება №28

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონების უხეში დარღვევით. ე.წ. პრივატიზაციის, ზურთისა და კერძო პირების ხელში გადასვლა სტრატეგიული მნიშვნელობის ობიექტების, რესურსებისა და საბაჟოებისა, კავშირგაბმულობისა, ენერგეტიკისა (თბილისი-„თელავი“, „თბილისი“, ჰესები), საზღვაო-სანაოსნო, ავიაციისა, პორტების, ტყეების, მინერალური წყლების („ბორჯომი“, „ნაბეღლავი“, „სქერო“, „საირმა“, მოვისა და უწერის უმდიდრესი ზონისა...), საქართველოს ბუნებრივი წიაღისეულისა (ჭიათურის მარგანი, კაზრეთის ოქრო და სპილენძი, ჭრავის დარიშხანი, ქუთაისის კურსების მარმარილო, სადასლო მრავალფეროვანი საბადოებით, ყაზბეგის დიამანტი, ტყიბულის ქვანახშირი და სხვა მრავალი), ფაბრიკა-ქარხნებისა და კომბინატების - რუსთავის ქიმიური კომბინატი, ფოთის გემთმშენებელი ქარხანა, თბილისის საავიაციო ქარხანა, კახეთის ღვინის ქარხნები და მრეწველობის სხვა უმნიშვნელოვანესი ობიექტებისა.

1992 წლიდან დღემდე საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ სავალუტო ფონდის, მსოფლიო ბანკის, ევროკავშირისა და

გაეროს სააგენტოების, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის, გერმანიის მთავრობის მიერ საქართველოსთვის გამოყოფილი დახმარებების, კრედიტებისა და ინვესტიციების მმართველო კლანების ხელში გადასვლა.

ბრალდება №29

კორუფციის არნახული მასშტაბებით ზრდა, რომელმაც გააღატაკა საქართველოს მოსახლეობის 95 პროცენტი. უბიუჯეტო „სახელმწიფო“, გაუცემელი პენსიები, ხელფასები, სტიპენდიები, დევნილთა დახმარებები, ქვეყნის პოლიტიკური და ფინანსურ-ეკონომიკური გაბანკოტება. ამ პროცესის ორგანიზატორი და მფარველ-მაკონტროლებელი არის ედ. შევარდნაძე.

ბრალდება №30

საქართველოს რესპუბლიკის საინფორმაციო საშუალებების: პრესის, რადიოს, ტელევიზიის, მონოპოლიზება ხუნტის მიერ. ქართული ტრადიციების, კულტურისა და ისტორიის წინააღმდეგ ბრძოლა.

ეროვნული სულის მიზანმიმართული ჩაკვლა და ნიჰილიზმის დამკვიდრება.

საქართველოს მოსახლეობის ზომიერება.

უზნეობის, ჰომოგენიზაციის, ნარკომანიის, პროსტიტუციის, ყაჩაღობის, ქურდობის, ძალადობის, ტერორიზმის სისტემატური აგოტაცია.

ზემოთხატოვლილ მანკიერებათა დაფუძნება და სახელმწიფო დონაზე აყვანა.

ბრალდება №31

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის, ბატონ ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკური დევნა ათეული წლების განმავლობაში და მისი ფიზიკური განადგურება.

ბრალდება №32

სამშობლოს დაღატო!

საქართველოს რესპუბლიკამ ხუნტის მიერ განხორციელებული მოღალატური, კრიმინალური პოლიტიკის საფუძველზე დაკარგა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა. სახელმწიფოს, პოლიტიკური კრიზისის შედეგად, ფორმალურად შერჩა სახელი. პოლიტიკურ კრიზისს დაერთო ქვეყნის ეკონომიკური კრიზისი, რამაც სოციალურ კატასტროფამდე მიიყვანა საზოგადოების ყველა ფენა. ამას მოჰყვა კლანური მავიის აღზევება. საზოგადოება შეგნებულად გაყვას ორ ფენად - მდიდრებად (სახელმწიფო ქონების დამატაცებლები) და ღარიბები (ვინც მოკლემულია ელემენტარულ საარსებო საშუალებებით).

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდა მის მიერ წაყენებული ბრალდებების საფუძველზე მოითხოვს:

უპირობოდ გააღაგოს თვითმარძვია პრეზიდენტი ედ. შევარდნაძე და ხუნტა!

სახელმწიფოს მართვის სათავეში დაბრუნდეს მისი კანონიერი მფლობელი - საპარტოლოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო!

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დროებითი თავმჯდომარე

დავით გოგაძე

საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის სპიკერი

მანანა არჩვაძე-გამსახურდია

თბილისი, 2000 წლის 2 ივნისი

გადმოგზავნილია გაზეთ „საგალ-დასავალის“ ა.წ. 31 ივლისი-6 აგვისტოს 31-ე ნომრიდან.

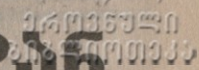
აღებებს).

საქართველოში არსებული დღევანდელი პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგომარეობის ხელოვნურად შექმნა ხელისუფლებაში იარაღის ძალით მოხუდი პარტოვნეკლატურისა და კრიმინალური ბანდების მიერ, რასაც მოჰყვა საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოებრიობის დაკარგვა, ტერიტორიების გასხვინება, კლანური მავიისა და ნარკოტრეფიკის აღზევება, ადგილობრივი მოსახლეობის გენოციდი, მძიმე კატეგორიის დანაშაულებები, ჩადენილი 14-დან 25 წლამდე ახალგაზრდების მიერ, რომლებიც შეგნებულად არ არიან დასაქმებულნი, იქმნა ანგარებით ჩადენილ დანაშაულთა რიცხვი, კორუფცია, კრიმინალური მდგომარეობა მკვლელობა და თვითმკვლელობა ქურდობა, ყაჩაღობა, ძარცვა, ავტოტრანსპორტის გატაცება ფულის გამოძალვის მიზნით, ჯგუფური ბოროტმოქმედებების მოსახლეობისათვის გაუსაძლის პირობებს, რასაც ემატება ყოველდღიური პრობლემა ლუკმაპურის მოვლისა.

საქართველოს რესპუბლიკაში შექმნილ მდგომარეობაზე სრული პასუხისმგებლობა ეკისრება თვითმარქვია პრეზიდენტს ედ. შევარდნაძეს და მის მორჩილ ე.წ. პარლამენტსა და აღმასრულებელ ხელისუფლებას.

1990 წლის 28 ოქტომბრის მრავალპარტიული არჩევნების შედეგად სახელმწიფოს მართვის სათავეში მოხული საქართველოს რესპუბლიკის

უზენაესი საბჭოს მიერ მიღებული საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის მე-6 თავის 37 მუხლი: „აღამიანის უფლებებისა და ძირითად თავისუფლებათა შესახებ საერთაშორისო სამართლის ნორმების საქართველოს რესპუბლიკის სამართლის შემადგენელი ნაწილია. მათ აქვთ უპირატეობა საქართველოს რესპუბლიკის კანონებთან შედარებით და უშუალოდ წარმოშობენ უფლებებსა და მოვალეობებს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრებთათვის. საერთაშორისო სამართლის ნორმებით გათვალისწინებული ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები უზრუნველყოფილია სასამართლო დაცვით“. 1991 წლის 31 მარტს ჩატარებული რეფერენდუმი და 1991 წლის 9 აპრილს მიღებული სახელმწიფო დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი - აი, სამი უდიდესი დემოკრატიული მონაპოვარი, რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის ცნობას მსოფლიოს 59 სახელმწიფოს მიერ, გაეროსა და ევროსაბჭოში საქართველოს გაწევრიანებას.

გაგრძელება მე-10 გვ.

პოზიცია

გარდა ამისა...

ძველი რომის ხენატში მოღვაწეობდა კაცი, რომელმაც არა თუ თანამედროვეებს, არამედ - ისტორიას დაამახსოვრა თავი იმით, რომ რა საკითხზეც არ უნდა ემსჯელა, ბოლოს ყოველთვის საუბარს ერთსა და იმავე ფრაზით, მიხი აზრით, რომის იმპერიისა და რო-

მაელთათვის უმთავრესი და გადაუდებელი პრობლემით ასრულებდა: - გარდა ამისა, კართაგენი უნდა დაინგრეს!.

იმ დროის კართაგენი მსოფლიოს რუკაზე რომის პარტნიორი და მზარდი სახელმწიფო იყო, და მისი დანგრევა დიდ სახსრებთან ერთად, დიდ მსხვერპლსაც მოითხოვდა. ამდენად, მისი დანგრევის ასე ახირებული და უცერემონიო მოთხოვნა მომთხროვისათვის ხელად არ იყო სახელისა და ხარგებლის მომტანი. უფრო კი პირიქით - შეიძლება საბედისწეროც გამხდარიყო, მაგრამ ის მაინც თავისას არ იმუშავდა: - გარდა ამისა, გარდა ამისა, გარდა ამისა...

ეს საყოველთაოდ ცნობილი ისტორია იმითაც გავსხენე, რომ ქართველი ერისათვის დღეს, როგორც არახდროს, დგას უმთავრესი და გადაუდებელი პრობლემა, რომელსაც არა თუ ერი, არამედ პოლიტიკოსებიც ვერ ან არ ამჩნევენ. ან უფრო სწორად, ერიდებიან ამ საკითხზე საუბარს. მაგნიისა და მავანის გაღწიანების შიშით, - "ვაი თუ მეზობელს ეწყინოს", - "ახლა ასეთი ლაპარაკი დრო არ არის", და ა.შ. პრობლემა კი მწვავედება და მწვავედება, და თუ დაუყოვნებლივ არ გამოჩნდა ქართველი კარტონი, რომელიც არავისი და არაფერს არ მოერიდება და ერს ღიად და პირდაპირ არ განუხადვრავს ამ მისთვის გადაუდებელ და სახიფათოდ აღუცილებელ პრობლემას, მერე შეიძლება უკვე ძალიან გვიან იყო.

პრობლემა კი თავისი არხით მარტივია და საყოველთაოდ ცნობილი. გახსოვთ ალბათ დიდი გერმანელი ფილოსოფოსის, ჰეგელის მიერ აღმოჩენილი, მსოფლიო განვითარების უზოგადეს კანონთაგან ერთ-ერთი: "რაოდენობრივი ცვლილების თვისობრივობაში გადასვლის კანონი". ახლა საჭიროა მხოლოდ ამ უზოგადეს კანონის საქართველოს არსებულ სიტუაციასთან დაკავშირება და პრობლემაზე სახეზე იქნება თავისი ხიმატივითა და სამიმოვებით.

ბევრს მიაჩნია, რომ ქვეყნისათვის არავითარი მნიშვნელობა

არა აქვს, კარგ საქმეს ერთი ერის წარმომადგენელი გაუკეთებს თუ მეორე ერის, ამის დასამტკიცებლად უამრავი არგუმენტი და ცოცხალი მაგალითის მოყვანა შეიძლება, ყველა ერისა და ქვეყნის ისტორიიდან. ყველა დროში და მართლაც, რა მნიშვნელობა აქვს თვითილის ცენტრში ლამაზ სახლს ამერიკელი მაკდონალდი აშენებს, სომეხი მნაცკანიანი თუ ქართველი გრატიშვილი? მთავარია, რომ ასეთი სახლი აშენდა და მან თბილისი უფრო გააღამაზა. თუ მაკდონალდი კიდევ ააშენებს უკეთესს, რა ხჯობია ამას? თუ მნაცკანიანიც ააშენებს, კიდევ უკეთესი, მაგრამ თუ ის ათას სახლს ააშენებს? - ეს თბილისისათვის და ქართველი ერისათვის რაც იქნება, განა ძნელი მისახვედრია? - თბილისი უკვე ვეღარ

იქნება ვეღარც საქართველოს დედაქალაქი, ვეღარც ქართული ქალაქი და ე.ი. აღარც თბილისი იქნება, ის გახდება ფაქტობრივი, ან ტრადიციული, ან რაიმე ამგვარი დასახელების ქალაქი.

აი, ეს გახლავთ რაოდენობრივი ცვლილების თვისობრივობაში გადასვლის კანონის პირდაპირი და აღნაგობითი შედეგი.

ქვეყნის, სახელმწიფოს ინტერესები მოიცავს ამ ქვეყანაში მცხოვრებ ერთი ინტერესებს და იგი ერთი შეხედვით თითქოს ერის ინტერესებზე მაღლა უნდა იდგეს, მაგრამ, ქვეყანა, სახელმწიფო შეიძლება დაინგრეს, გატყვევდეს, მოკვდეს და შემდეგ ხელახლა აღსდგეს, აშენდეს, აღორძინდეს. ერი კი, თუ ის მოკვდა - აღარასოდეს აღარ აღსდგება, ერს, როგორც ადამიანს, ღმერთი ერთხელ აჩენს და ერთხელ კლავს, ნათქვამის დახადატურებლად არგუმენტები იმდენად ბევრი და თვალსაჩინოა, რომ აქ მოტანაც კი უედეკად მიმაჩნია.

ახლა საქართველოში ბევრი ლაპარაკია ერის მომავალი განვითარების გზებზე, აქ მცხოვრებ ყველა ეროვნების ადამიანთა ჩაყენებაზე ქვეყნის სამსახურში, მათი ქართველი ერთან ასიმილაციის გზებზე, რის გახამარებლადაც ხშირია ისტორიული ექსკურსები მეტორმეტე საუკუნის საქართველოში. ხშირია 40 ათასი ყივჩაღისა და დავით აღმაშენებლის ხსენებაც, ცხარე დისპურთა გამართული მოქალაქის დაბადების მოწმობასა და პასპორტში ეროვნული რეკვიზიტების შეტანა არ შეტანის თაობაზე და ა.შ. ებრაელები, როგორც ქართულ-ებრაული წყაროები ამტკიცებენ, 26 საუკუნეა ცხოვრობენ საქართველოს ტერიტორიაზე და მთელი ამ ხნის განმავლობაში იხილი ქართულ კულტურულ გარემოში ცხოვრობდნენ. ლაპარაკობდნენ მხოლოდ ქართულად და ატარებდნენ ქართულ გვარებს, მიუხედავად ამისა, ასიმილაცია არ განიცადეს, არ იქცნენ ქართველებად და როცა კი იზრავდნენ სახელმწიფო

აღსდგა, ყველას სამშობლო საკენ გაუწია გულმა. ჩვენ გვახსოვს კომუნისტური რეჟიმი როგორ ცდილობდა დაბრკოლებები შექმნა მათთვის, მაგრამ იხილი მაინც ახერხებდნენ შორეულ და უცნობ სამშობლოში დაბრუნებას, კორუფციის, ქრთამისა და ყველა სხვა დაშვებული თუ დაუშვებელი მეთოდების გამოყენებით. ერთი შეხედვით თითქოს სასაცილოც კია, რომელ სამშობლოზეა ლაპარაკი, თუ კი შენი წინაპრები უკვე 26 საუკუნეა ქართულ მიწაზე ცხოვრობენ, ე.ი. იმ დროიდან, როცა ევროპის კონტინენტზე ჯერ კიდევ არც ერთი თანამედროვე სახელმწიფო არ არსებობდა თუ კი იტალიელისათვის - იტალია სამშობლოა და პოლონელისათვის - პოლონეთი, რადგან მათი წინაპრები ამ ტერიტორიებზე და ამ ქვეყნებში რამდენიმე საუკუნეა ცხოვრობენ - მაშ, საქართველო რატომ არ არის ებრაელების სამშობლო, თუ კი ისინი საქართველოში გაცილებით დიდი ხანია ცხოვრობენ. ვიდრე იტალიელები იტალიაში და პოლონელები პოლონეთში? - მაგრამ არა, ერს, თუ ის ცოცხალია, თუ ის არსებობს, უხილავი, უწყვეტი ძაღვი გამუდმებით ეწევა ნამდვილი სამშობლო საკენ, ხოლო სამშობლოდან მოწყვეტილი ერისკაცი ემსგავსება ფეხვედმოგლეჯილ ხეს.

მომთაბარეთა ასიმილაცია ადვილია, უბრალოდ, დროის საქმეა, ასევე გარდაუვალია იმ ერის ასიმილაცია, რომელსაც ისტორიული მეზობლები ეკარგება და როგორც კონკრეტული ადამიანი, უსაშველო სკლეროზით ავაფდება, სხვა შემთხვევაში ერის გადაგვარება და სხვა ერში გათქვეფა თითქმის შეუძლებელია, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა

ამ ერისავე სახელწოდებას იღებს უცხო ელემენტი და შემდეგ ეს ელემენტი რაოდენობრივად აჭარბებს ადინმულ ერს, რისი სამშობლოცაც ჩვენ გვემუქრება.

უწინაესმა, რომელმან შექმნა სამყარო - ყველას თავისი ადგილი მიუჩინა ამ ქვეყანაზე და ყველას თავისი ამქვეყნიური მისია დააკისრა, სულიერსაც და უსულოსაც და ნებისმიერი სულიერისათვის არსებობს ამქვეყნიური ბედნიერებისათვის აუცილებელი ის გარემო, სადაც მისი ისტორიული, ბუნებრივი და პირვეყოფილი სამშობლოა.

იბადება კითხვა: - თუ კი ებრაელები მთელი თავისი მონაგარი გონების ქრთამად მიცემას არ ერიდებოდნენ, სამშობლოს

საგურისათვის, რა აიძულებთ მაგალითად, სომხებს, იგზავრონ ნინოწმინდის რაიონში, თუ კი სამშობლო იქვე, რამდენიმე კილომეტრში აქვთ და არავითარი ქრთამი და სახსრები არ არის საჭირო იქ დასაბრუნებლად?

- განა ვისმესთვის უცნობია ის, რომ ჯავახეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები სომხები ამ ტერიტორიას თავის ისტორიულ სამშობლოდ სთვლიან? იმას კი, რომ დღეს ეს ტერიტორია საქართველოს შემადგენლობაშია - დროებით მოვლენად, რაც ადრე თუ გვიან გამოისწორდება, ე.ი. ყოველი მათგანი ელის იმ დროს, იმ მომენტს, როცა დედა სომხეთის, ან ვინმე სხვის დახმარებით ამ ტერიტორიებს საქართველოს წაგლეჯენ, ე.ი. ელიან საქართველოს დაეცემა-დაძაბუნებას. ამ ფსიქოლოგიის კაცი განა ქვეყანას რაიმე სასიკეთოს გაუკეთებს?

ჯავახეთის უდიდესი ნაწილი დღეს მართლაც, რომ ფორმალურად შედის საქართველოს შემადგენლობაში, იქ არც ქართული კულტურა ვითარდება და არც ქართული ენა, იქ ჩასული ქართველი იძულებულია სომხური ისწავლოს, სხვანაირად მუშაობასა და ცხოვრებას ვერ შესძლებს, გამოდის, რომ საქართველო, სახელმწიფო, ქართველი ერი გამოყოფს ფონდებს, სხვა, არაქართული ენისა და არაქართული კულტურის განვითარებისათვის საქართველოს ტერიტორიაზე.

ეს ენა და კულტურა, ხომ ჩვენი მეზობელი ქვეყნის ენა და კულტურაა? გამოდის, რომ ჩვენ ჩვენს ორგანიზმში პარაზიტის განვითარებას ვუწყობთ ხელს? მე ამას იმ საღხეზე ვლაპარაკობ, ვისც ჩემს ცინააღმდეგე მეიარაღებულ ბატალიონებს ჰქმნის და ჩემი მტრის მხარეზე დგება.

საქართველო ისტორიულად მრავალეროვნული ქვეყანაა, ქართველი ერი კი ელიტარული, პირველმა განაპირობა მეორე, თუ

მეორემ პირველი, მნიშვნელობა არა აქვს, ფაქტია, რომ ეს ახეა და მიიღმა მსოფლიომ იცის ეს, იცის და კომპლიმენტებიც ბევრი თქმულა ამის გამო ქართველთა მიმართ, თუმცა ჩვენი მეზობელი სომხეთი მონოეროვნული ქვეყანაა, მაგრამ ამისათვის ის არა-სოდეს არავის არ დაუძრავს, ასეც უნდა იყოს, სამეღნე-მელნისთვისა, სამარილე-მარილისთვის და ხადვინე-ღვინო-ხათვის, ასევე სომხეთი-სომხებისათვის, სამერქნეთი-მერქნებისათვის და ინგლისი-ინგლისელებისათვის.

რადაც მაინცა და მაინც საქართველო უნდა იყოს გაერძელება მე-9 გე.

პოზიცია

აპირა გეგმობა პირობა!

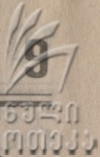
საუკუნეთა მანძილზე ბევრი ვარაზი გვქონია, მაგამ ამჯერად რაც ხდება არავის გაუგონია. ქართველი კაცი ბუნებით იყო რაინდი ოდიტგან, ფარსმალის დეჟრა არ მოდის ჩვენი ჯიშის და მოდგმიდან. მაშ ღმერთი რატომ გაგვიწყრა, ან რა ფასი აქვს ათ მცნებას, ყურმოჭრილები ვუყვებოდა ქვეყნის ძარცვას და დაქცევას, დაგვარგეთ აფხაზეთი და სულიერება, მსწენებაც, თუ დროზე არ გამოვფხი-ზღდით დაგვლუპავს ძალმომრეობა, მთლად საქართველო შეიპყრო ფულის მოხვეჭის მანია, ყველა რომ ვაჭრად ვიქცეით რაოდენ დასანანი, ფულთი ყველაფერს იყიდო, სინდისსაც, ეროვნებასაც, საკარმიდამო ნაკვეთსაც, მშვიდი ხალხის ნებასაც, ჩვენს მიწა-წყალზე სტუმრად ვართ, ზიზანი მახსენებია, მწე და ქომაგი რომ არ გვყავს, ძალიან საკვირველია, გამრავლდა აკოფაშვილი, აკოფოვ, ანდრონიკოვი ვერ გამოგია, რა მოგვდის, ნაღვ ქართველს ძლივს დაი-ოვი.

ივლება ჩვენი სამშობლო, ვინ საით მიდის, ვინ საით, თუ არა ქვეყნის დაღატი, რა ქვია ამას, მითხარით?! გადევნეთ ერისკაცები დიდ პოლიტიკას ვერგებოთ, რა ხდება? საით მივდივართ? ვეღარც აფრიკას ვეწვივით, ეკლესიები ავაგეთ, მაგრამ სად არის მლოცველი?! იმდენი მახონი გაჩნდა, იმდენი იაღოველი, ქართველი ბოლო პლანზე, რატომღაც ვკენკავთ უცხოურს, სულ სხვის დაკრულზე ვმკვავართ ჩვენს ქართულსა და ჩვენს ხორუმს.

ეროვნებას ხომ გვართმევდნენ, წაშალეს მამის სახელიც, თურმე არა აქვს მნიშვნელო - თათარი ხარ თუ ქართველი, დაგვცინეს პარტი აყრილებს, გლახას გვიქადის გუშანი, ჩვენი ფასია კაპიკი, პასპორტის სუთი თუშანი როგორც იტყვიან, მარჩენალ მამას დიდად არ აწუხებს, რომ გამრჯელ ხალხსაც კი უჭერს შიმშილი ყელში მარწუხებს, ვინ იცის, რას არ ჩადიან თურქეთში ჩვენი ქალები, მგლებივით ქმრები სხედან და ცოლებს ელიან მთქნარებით, მთელი მსოფლიო ტაშს გვიკრავს, გავერთიანდით ევროში, შიზოფრენია გახშირდა, გულის ინსფარქტი, ნევროზი, კანონებს ვიღებთ დამღუპველს, ჩვენი მშველელი ვინ არი? უკვე სიკვდილსაც ნატრულობს

ხალხი სულამომდინარი, დახვრეტის ნაცვლად ძალაში, შიმშილით დახჯა შემოდის... ის დრო მოვიდა, სასწრაფოდ სადღაც გავრბოდეთ ჩემოდნით, ამიტომ გვმართებს ერთობა, შური და მტრობა კი არა, ხანამ მავანმა ჯერ კიდევ სულ მთლად არ გადაგვიარა.

თამაზ გველეხიანი

ბელადების დამალული ცხოვრება

თითქმის წარმოუდგენელია, რომ დემოკრატიული სახელმწიფოების არჩეული ხელმძღვ-

ლი და შვილი როგორღა გაუჩნდებოდა. ღენინის საყვარელი იყო გენერლის ქალიშვილი. უგა-

გადაცემდნენ. მისი გვარის გამოშვარება დიდ სკანდალს გამოიწვევდა და მას ურჩიეს პარიზში წასულიყო. იქ მან წიგნი დაწერა. სადაც დეტალურად აღწერა მისი სატრფიალო ურთიერთობები ღენინთან. მასთან ღენინი კონსპირაციულ ბინაზე გვირავში 2-3 -ჯერ დადიოდა და არც კრუშკაიას და არც არმანდს წარმოადგენა არ ჰქონდათ. რომ ღენინი მათ სამივეს დალატობდა. მით უფრო, რომ კრუშკაია, როგორც ქალი, ღენინს არ აღელვებდა. თავის წერილებში კრუშკაიასადმი ერთი ინტიმური სიტყვით არ მიუმართავს მისთვის. კრუშკაია "ფრედიტი" ქალი იყო და ეწ. "ბაზდოვის" ავადმყოფობით იყო დაავადებული. ამიტომ ჰქონდა თვალეები გადმოკარგული თევზივით და ღენინი მას დაღინებით "გველუკასაც" უწოდებდა. იმასაც ამბობდნენ, რომ თვით ღენინი იყო იმპერატორი და მხოლოდ ხელის მოხმა უყვარდა. ღენინის საყვარლები მისი ნების აღმასრულებლები იყვნენ. განსაკუთრებით ინესა არმანდი. რომელიც გაცილებით ნიჭიერი და ჰკვირავდა იყო კრუშკაიაზე. რომელიც ასევე უვარგისი იყო. როგორც დი-ასახლისი. იგი არ უყვარდათ და არ მოსწონდათ ღენინის ახლობლებს. რასაც ხმაამდლა ამბობდნენ კიდევ.

ბით რადიონის წიგნში "სტალინი" პირდაპირ მითითებულა, რომ სტალინს გადასახლებაში ერთ კვირას ქალთა ორი შვილი დარჩა და მით გვარსახელებსაც იტყობინებოდა. მაგრამ ეს მაინც რადაც კორის ელფერს ტოვებს. მაგრამ ის, რომ სტალინს 19 წელიწადი საყვარლად ჰყავდა მოსკოვის დიდი თეატრის მომღერალი ვერა ალექსანდრეს ასული დავიდოვა. ფაქტია! სტალინმა იგი კრემლში ერთ-ერთ მიღებაზე შეამჩნია და თავისთან მიიწვია. მას ანტიკური მოხატულ ბიხა და სილამაზის თემოები და ფეხები ქონია და სტალინიც მოხიბლულა. 30-იან წლებში, ცოლის სიკვდილამდე იგი ღენინგრადიდან მოსკოვში გადმოუყვანია და საყვარლად გაუხდია. ბოლოს სტალინმა მას

ლეიბიდან. მაგამ იგი უფრო მიკერდა ხელს. მკოცნიდა. მეხვე-

ანელების პირადი ცხოვრება უცნობი იყო ფართო მასობათვის. ხალხი მათ ხელ მცირე ამორალურ ქმედებასაც არ აპატიებს პირად ცხოვრებაში. ასე იყო. როცა აშშ პრეზიდენტმა კლინტონმა პრაქტიკატ ქალთან - მონიკა ლევინსკისთან გაარსიყება კინაღამ პრეზიდენტის სავარძელი გადააყოლა. ხოლო იგივე ამერიკაში კონგრესის წევრმა 50-ზე მეტი დოლარის საჩუქარი რომ მიიღოს და ამის შესახებ კონგრესის სპეცკომისიას არ შეატყობინოს. შესაძლოა ქრთამად ჩაუთვალონ. რასაც გართულებები მოჰყვება.

საბჭოთა სახელმწიფოში, სადაც ბელადები იმთავითვე ორმაგი და სამმაგი სტანდარტებით ცხოვრობდნენ - ერთი ამბობდნენ, სხვას ფიქრობდნენ. მესამეს აკეთებდნენ. წარმოუდგენელი იყო ბელადების პირად ცხოვრებაში ჩახედვა. მით უფრო, მათი გამოქვეყნება და ხალხისათვის შეტყობინება ესეც სრულიად საიდუმლოს წარმოადგენდა. ასე სწამდათ და სხვაგვარად მათ წმინდანებად და ღმერთებად აღარ აღიქვამდნენ და ეს ამინებდათ.

ღენინი ქალების მუხუხი ყოფილა. მას რამდენიმე საყვარელი ჰყოლია ზოგი დღესაც გაუმიფრავია ბოლომდე. მაგრამ ის ფაქტები კი, რომლებიც არქივებიდან ამოტივტივდნენ და ძველმა ბოლშევიკებმა იცოდნენ, ღენინს ახასიათებენ. როგორც უზნეო და ამორალურ ბელადს. მას კრუშკაიასთან შვილი არ გაუჩნდა და როგორც ესლა წერენ. იგი ოდესღაც სიფილისით იყო დაავადებული.

ნათლებულები და ულამაზესი ქალი - ინესა არმანდი. ფრანგული. ვენებიანი ხისხლისა და ტემპერამენტის მქონე არხება. მაგრამ ეს არ იყო ღენინის ერთადერთი საყვარელი. მას კიდევ ჰყავდა სრულიად კონსპირაციული სატრფი. ვინმე ელისაბედი. რომლის გვარი ბოლომდე არაა დასუბუქებული. მისი სატრფიალო წერილები ღენინისადმი და პირიქით ხელში ჩავარდნით ძველ ბოლშევიკებს-ალექსისკის და პონომაროვს, მაგრამ გამოქვეყნება ვერ გაუბედვრებია და ისინი არქივში ინახება გრიფით: სრულიად საიდუმლო. ხანამ კრუშკაია ცოცხალი იყო ელისაბედი სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე იმყოფებოდა ასეთი იყო ღენინის ნება. მას ფულს ჯერ ძერქინსკი. შემდეგ კი მენჟინსკი

რაც შეეხება ჯუღაშვილის საყვარლებს. აქ ხაქმე მთლად ამორალურ ქმედებებზეა დაფუძნებული და ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. როგორც ჩნობილია. მან ორჯერ იქორწინა და ორივე მუღლავ - ეკატერინე სვანიძე და ნადეჟდა ალილუევა მოკლა თუ თავი მოიკლეს. ადრე წავიდნენ და ჯუღაშვილიც გადაეშვა ქალთა ხიამოვნებების მორევში. კაცმა რომ თქვას. აქ გასაკვირიც არაფერია. რომელ ნორმალურ მამაცაც არ აქვს ლტოლვა ქალებისაკენ. რომ ერთი სერიოზული გარემოება არა - იგი ხომ კომუნისტი იყო. თანაც № 1. მამახადამე. კომუნისტური წნეობისა და მორალის უმწიკვლოდ გამტარებელი უნდა ყოფილიყო. იგი უნდა ყოფილიყო ადამიანური სინდისისა და ხულიერი სინდისის მაგალითი მთელი პარტიისათვის. იყო კი ასეთი? განსჯა თქვენთვის მიმდევია! პრესაში ბოლო წლებში და განსაკუთრებ-

თავისი სახელობის პრემიაც უბოძა. პირველ შეხებას სტალინთან დავიდოვა ასე აღწერს: "მძლოლმა გორკავზე მიმიყვანა. ოთახში შემიყვანეს და ისიც შემოვიდა. "თქვენ ალბათ გშიათ", მითხრა სტალინმა. - აქვე ამგოდა განწყობილი მაგოდა რაღაც ზღაპრული იყო და 30-იანი წლების შიმშილობის ფონზე ეს სასწაულად მომეჩვენა. მე დავიბნინი. "წასადებად" რაღაცას მოგიმზადებთ" - მითხრა სტალინმა. შემდეგ მან საწოლ ოთახში შემიყვანა. სინათლე გამორთო. ხელი მომხვია. კოფთა გამიხსნა. ხელი მკერდზე მომიხვა და მსუბუქად დამიწილა. გული ამოვარდნაზე მქონდა. დავინახე მისი მხეცურად ანთებული თვალები და შევვცადე განვთავისუფლებულიყავი მისი ხე-

ვედრისას სტალინმა მკითხა: "მე მითხრეს. რომ თქვენ მიიღეთ შესანიშნავი სამოთახიანი ბინა". "დიახ. მაღლობელი ვარ"; ვუპასუხე. "მიიღო შენველი გნახო. მთლად გაიხადე" - მითხრა სტალინმა. ნუ გრცხვენია. შენ ვალდებული ხარ ყველაფერში მომეხმარო" - თქვა და გახდა დაიწყო. სახიყვარული აქტის შემდეგ მან ჩაიძინა. მეც ჩავთვლიე. გამაღვიძა სტალინის ხელის შეხებამ. იგი ხელს მისვამდა. მეუღლესებოდა. მკერდს მიხედა. "ჩვენ არ გვექნება შეჩერება. ჩვენ გავაგრძელებთ ჩვენ შეხვედრებს - თქვა მან. შენ ლამაზი ხარ. მაღელვებ. მიღვიძებ ჩემს გავგახიურ სისხლს. ხოლო როცა სისხლი გიდუღებს. უნდა მისცე მას დაწყნარე-

გავრძელება მე-10 გვ.

ბარდა ამისა...

გამონაკლისი და ამოვარდნილი ყოველგვარი ლოგიკიდან? უზენაესისათვის. მსოფლიოსათვის და ქართველებისათვისაც საჭირო და აუცილებელია. რომ საქართველოში ისტორიული ტოლერანტობის ტრადიცია არ დაიკარგოს. ეს კი იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი. თუ საქართველოში წამყვანი გულტურა იქნება-ქართული. ხოლო დომინანტი ერი-ქართველი. სხვა შემთხვევაში მოგჭამა ჭირი ყოველგვარმა ტოლერანტობამ და პარმონიამ. თუ უმრავლესობას ისლამური ელემენტი მოიპოვებს.

ქართულ ეკლესიებზე უწინ სომხური განადგურდება. თუ სომხური ელემენტი-მეჩეთების ხსენებაც მოიხსობა საქართველოში და ა.შ. ღმერთს რომ ეს არ უნდა-ცხადზე ცხადია. მაგრამ უნდა ეს მსოფლიოს? - რა თქმა უნდა. არა. ე.ი. ქართველ ერს სრული უფლება აქვს შეეწინააღმდეგოს ასეთ შესაძლებლობას მის ხელთ არსებული ყოველგვარი საშუალებებით - არ დაუშვას არაქართველთა რაოდენობრივი ბალანსის დარღვევა. მორჩა და გათავდა. - საქართველო-ქართველებისთვის. ეს ლოზუნგი არც ნა-

ციონალისტურია და მით უმეტეს არც ფაშისტური. ეს არის დროის და გარემოების მიერ აუცილებლობით დაყენებული ლოზუნგი. ამის განვრცობა ადვილია - სომხეთი-სომხებისათვის. პოლონეთი-პოლონელებისათვის ... სადგინე-დვინისათვის და ა.შ. ე.ი. ისე, როგორც უზენაესმა გადაწყვიტა. ამრიგად, რასაც არ უნდა ვაკეთებდეთ. რა საკითხსაც არ უნდა ვწყვეტდეთ. ყველაფერი ამაოა. თუ არ გვემახსოვრება და მარადიულად არ გავიმეორებთ ერის არსებობისათვის აუცილებელ პირობებს: - გარდა ამისა გვახსოვდეს: "რაოდენობრივი ცვლილების-თვისობრიობაში გადახდის კანონი".

გელაღების დამალული ცხოვრება

რა პირობებში გაიზარდა „კომპოზიტორი“

მე-9 გვერდიდან

ბის საშუალება, ამახ შენ შესანი-
ნავად აკეთებ... მგონი სამი ოთახი

ბრონისლავა ზღატიშვილი, ნა-
ტალია შიშელერი. ოღა ლეგენ-
დარა, მარინა ხეივანი, ვალ-
ენტინა ისტომინა, ჩვენი ნაცნობი
ვერა დავიდოვა. ყველა ახ-
ალგადაც გვარს უსწორებდნენ
ერთმანეთს. სტალინი კი
მომორებით იჯდა და სადის-
ტურად იღიმებოდა. ასეთი იყო
იმ საყვარლების პლადი. „ბე-
ლადა“ რომ ემსახურებოდნენ
ე.წ. „მცოცავი გრაფიკით“, რომ
ერთმანეთს არ შეხვედროდნენ.
რიგით კომუნისტს რომ ერთი

წმინდათაწმინდა, აბოლუტური

გაქვს, მეოთხე გეჰენა. ახე და-
დიოდა ვერა დავიდოვა, სახალხო
არტისტი, სტალინური პრემიის
ლაურეატი კუნთოვოს სტალინის
აგარაკზე 19 წელი (თვითონ
წერს!) დროგამოშვებით, როცა
სტალინი სხვა საყვარლებს არ
იწვევდა. ისინი კი ბლომად ჰყავ-
და. ერთ მშვენიერ დღეს სტალინი-
მა კომუნისტური სენა გაითამაშა
და მოიწვია აგარაკზე ყველა საყ-
ვარელი. ესენი იყვნენ რჩეული
ქალები, თითქმის ყველანი ზე-
ლოვანების წარმომადგენლები.
ერთ მაგიდას უსხდნენ როზა გა-
განოვიჩი, ვალერია ბარსოვა,

და მის ცოლს პარტ-
ბიუროს მდივანთან
ეჩივლა. პარტიული-
თი და სამხატვრო
შორს დარჩებოდა
და მთელი ცხოვრე-
ბა ჩაუხმამდებოდა.
ბელადები კი... აი,
ამას ჰქვია ორმაგი
მორალი და ზნეო-
ბა. ეგებ არ ვარ მარ-
თალი? ეს იყო წმინ-
და მორალური
გარყვნილება, რსაც
ბელადები სხა-
დიოდნენ. რამეთუ

ხელისუფლების
გარდა არაფერი
სწამდათ და ისიც
იცოდნენ, რომ კო-
მუნისტმა ქიშკრა იყო
და მატერიალურ-
სექსუალური სიამ-
ოვნებით ავსებდნენ
თავიანთ ცხოვრე-
ბას. რასაც და-
მონებულ დაბე-
ჩავებულ ხალხზე
ბატონობით ადწ-
ევდნენ.

ანდრო
ქოჩიაშვილი

რა პირობებში გაიზარდა „კომპოზიტორი“

გაიზარდა არქივები და იქიდან
უამრავი დამაფიქრებელი საიდ-
უმლო ამოცანები. რა ვიცი
ყოფილ „დიდ პიროვნებებზე“,
მაგალითად, მარშალ ბუდიონზე,
გარდა იმისა რომ მარშალი იყო.
ცხენით ჯირითი და ხმლის ქნე-
ვა ეყვარდა. იყო კანაკთა
პოლკის ხორუნი (იყო კანაკ-
თა პოლკი ასეთი წოდებ-
და „მეფრეშე“ ნიშნავდა) და ჰქონ-
და გიორგის სამივე ხარისხის
ჯვარი. მაგრამ ახევე ჰქონდა პი-
რადი ცხოვრება, ოჯახი და ა.შ.
ბუდიონი ფაქტურად უწინააღ-
მდედო კომპოზიტორი პიროვნება
იყო. კარგად იცოდა „ორ-სამ-
ხარისხიანი“ რუსული გინება.
ასეთი იყო მისი პირველი ცო-
ლი - ნადეჟდა ივანეს ასული,
რომელიც მასთან ერთად ომობ-
და და მიუხედავად ათწლიანი
ცოლ-ქმრობისა, ბავშვი არ გას-
ჩენიათ - არ ევალათ, ომობდნენ
სამოქალაქო ომში და ისე დას-
ცილდნენ ერთმანეთს, არც ერთს
არ დანანებია... მეორე ცოლი -
ოლგა სტეფანეს ასული, დიდი
თეატრის მომღერალი, არტისტი
იყო და მისი ინტელექტით
არანაირად არ შეეფერებოდა ბუ-
დიონის ოჯახის გამრავლება და
თავის „ანტიკურ“ ფიგურას
უფრო უფროსდებოდა. ვი-
დრე ბავშვის გაჩენა აინტერესებ-
და. ისიც დაუანებლად მოიშო-
რა მარშალმა თავიდან 5 წლის
თანაცხოვრების შემდეგ 1937
წელს. თვითონ მიიყვანა ჩეკაში,
ლუბიანკის ციხეში ჩასხვევინა ათი
წელი. საქმე იმაშია, რომ „რკი-
ნის ექვთიმე“ ბუდიონს შეატყო-
ბინა, რომ მისი ცოლი, ოლგა
სტეფანეს ასული - უცხო ქვეყ-
ნების საელჩოებში ხანდახან კონ-
ცერტებს მართავდა და ალბათ
უკვე გახდა უცხო ქვეყნების
აგენტი. ეს იყო 1937 წელი,
სამინელი წელი და ბუდიონიმ

თავის დაწვდების მიზნით „გუ-
ლაგში“ გასაგზავნად გაიმეტა.
ოღონდ სტალინის ნდობა დემ-
სახურებინა. გულაგში ოლგა სტე-
ფანეს ასული დასტურულ სა-
როსკიპოში მოხვდა კარგი
თქმელებისა და მკერდის გამო.
რომ იქ ცენტრიდან ჩასული
დიდი ბოლშევიკთა სექსუ-
ალური სიამოვნება „ეჩუქებინა“ -
და იგივე ყველაფერს იტანდა.
ოღონდ სული გადარჩინა. ის
ზომ „უცხო ქვეყნების ჯაშუში“
იყო. სტალინის სიკვდილის შემ-
დეგ, როგორც ჩანს, ბუდიონში
გაიღვიძა რადიკალური მარ-
გარმა და მან პროკურატურაში
წერილი დაწერა მისი ყოფილი
ცოლის რეაბილიტაციისა და
უდანაშაულობის შესახებ. „გუ-
ლაგადან“ დაბრუნების შემდეგ
ოლგა სტეფანეს ასული სა-
როსკიპოში შესახებ ისეთი ამბე-
ბის მოყოლა დაიწყო - მომს-
მენს „თემში ყალყზე უდგებოდა“,
თანაც კორესპონდენტებს
ისწრებდა და ამას მთელი ქვეყ-
ნა გებულობდა. მარშალი ჯავ-
რობდა, მაგრამ რა უნდა ექნა,
შეაბრუნებდა ციხეში, რომ შეს-
ძლებოდა. ბოლოს მან მეორე
ცოლი გიჟად გამოაცხადა ასეთი
ამბების მოყოლისათვის და
მრავალი „დიდი“ კლიენტის
დასახელებისათვის. ოლგა სტე-
ფანეს ასული ციმბირში გასტუმ-
რებისთანავე 1937 წელს 54
წლის მარშალმა ზუსტად 16
წლის ქალიშვილი შეირთო და
წლის თავზე სრულიად ახალ-
გაზრდა ცოლმა, მარიამ ვახილის
ასულმა მას ვაჟი „აჩუქა“. ზოლო
1939 წელს - ქალიშვილი. მაღალ
ინსტანციებში გამოჩენისა ბუდი-
ონის უმხო ხუმრობებს შეაგე-
ბებდნენ - ზოლო - „სიმონ, ადი-
უტანტი მოგეზმარა თუ ვინ?“ -
ეკითხებოდნენ. მაგრამ ყველაზე
დიდი და სარკასტული ხუმ-
რობები მაშინ გაჩნდნენ, როცა

1944 წელს 61 წლის სიმონ
მიხეილის ძეს ვერც სამხედრო
ომში შეუშალა ზელი, ვერც საკ-
მა და მათ კიდევ ერთი ვაჟი -
მიხეილი შეეძინათ. უსაზღვრო
იყო ბუდიონის მადლიერება ახ-
ალგაზრდა მარიამ ვახილის
ასულისადმი და მისდამი მით-
მეული უძვირფასესი ქურქების
რიცხვი ზუსტად სიმონ მიხეი-
ლის ძის სახელის რიცხვს
გაუტოლდა. სხვა საჩუქრების
რიცხვმა სომ უამრავს მიაღწია.
ფული კი ბლომად ჰქონდა და
არც იმურებდა „წიწკი“ მეუღლ-
ისათვის.
ფაქტურად, მარშალი ბუდი-
ონი, ეს ვითომ გულადი და შე-
უპოვარი ვაჭკავი, ცხოვრებაში
მშობარა და გულანამცევა აღმოჩნ-
და, როცა ვორთილოვთან ერ-
თად ჯერ კიდევ სამოქალაქო
ომიდან სრულიად უდანაშაულო
მებრძოლ ამხანაგებს თავიანთი
„დანოხებით“ დასახვრეტად აგ-
ზავნიდნენ და დღეს დამტკიცე-
ბულია, რომ ისინი უდანაშაულო-
ნი იყვნენ და მათი „დანაშაული“
ის იყო, რომ „ბელადს“ ხიტყვას
უბრუნებდნენ და ისინიც საფლა-
ვებში ჩააწვინეს.
1937 წელს თავისი მეორე
მეუღლე - ოლგა სტეფანეს ასუ-
ლი სრულიად უდანაშაულო,
თავისი ზელით ჩააბარა ჩეკას და
10 წელი „ცემენტის იატაკი ახ-
ეხინა“ და ციხის საროსკიპოში
„ამხანაურა“... მაგრამ როცა მან
სიმართლის მოყოლა დაიწყო,
ამანაც „დააფრთხო“ მარშალი და
ინანა რომ ზელი შეუწყო მის
რეაბილიტაციას და მის მონაყ-
ოლს „სულელის ბოდა“ უწი-
და, თუმცა იცოდა რომ იგი აბ-
სოლუტურ ჭეშმარიტებას ყვებო-
და... რას იზამ, ნათქვამია: „ად-
ამინი ისაა, რასაც იგი ექსტრემ-
ალურ სიტუაციაში ჩადისო“.

ანდრო ქოჩიაშვილი

მე-7 გვერდიდან
ისე, როგორც ყოველი გონიერი კო-
სმოპოლიტი (და არა ჩვენებური) პა-
ტრიოტი.

სამწუხაროა, რომ ქართველი
კოსმოპოლიტები დღესაც იხევე
არაინ დიდელი პატრიოტიზმისა-
გან, როგორც ვაჟს დროს ყოფილან
და ფრად უცნაური პოზიციებით
ცდილობენ პოზიციების გამაგრებას.
გაზეთ „მეოთხეს“ ერთ-ერთ
ნომერში გამოქვეყნდა ბ-ნ კობა
დავითაშვილის ინტერვიუ, რომელ-
შიც, კოსმოპოლიტთა უკვე ცნობილ
მოსაზრებებთან ერთად,
გამოთქმულია ახალი ოდიოზური
მოსაზრებანიც, რომელთა უპასუხ-
ოდ დატოვება ყოველად შეუძლებე-
ლია.

1) ბ-ნი კობა ბრძანებს, რომ
თურმე ერთი არის სახელმწიფოში
მცხოვრები მოქალაქეების ერთო-
ბა, ე.ი. უბრალო ჯამიაო. უკერა-
ვად კი ვარ, მაგრამ ჩვენს პარლა-
მენტში ასე პრიმიტიულად რომ
აზროვნებენ, ალბათ ამის ბრალია
ჩვენი დღევანდელი უბედურება.

ბ-ნ კობა დავითაშვილის მო-
საზრებით გამოდის, რომ 1998
წლის ოქტომბრიდან ქართველი
ერთი არის საქართველოში მცხოვრებ
ქართველ მოქალაქეებს პლიუს მო-
ქალაქე რუსები, სომხები, აზერ-
ბაიჯანელები, ოსები და ა.შ. 70-ზე
მეტე ეროვნების წარმომადგენელი.
ამაზე მეტე უცნაურობას კაცი ვერ
მოიგონებს, მაგრამ ვის შეგვივლო,
რუსთაველი მკვდარია.

2) ბ-ნი კობა ბრძანებს, რომ მის
სიმართლებს იწვევს ამ მიმა-
რთულებით ათათურქის, პირობრი-
სა და ფრანკოს მიერ განხორ-
ციელებული რეფორმები.

მოდით, განზე გადავდეთ პი-
რობრი და ფრანკო და ვნახოთ
როგორი რეფორმები გაატარა ჯე-
მალ ათათურქმა.

1935 წლის 1 იანვრიდან
თურქეთში შემოღებული იქნა
გვარები და სახელმწიფოში მცხ-
ოვრებ ყველა ადამიანს, მათ შორის
მილიონობით ქართველს, მიეკუთვ-
ნა თურქული გვარი.

თურქეთში მცხოვრებ ყველა
პიროვნებას ჩაეწერა „თურქი“. ყვე-
ლასთვის საავადმყოფო გახდა
სახელმწიფო ენისა და ისტორიის
ცოდნა.

თურქული ენიდან გამეფებული
იქნა სპარსული და არაბული სი-
რქვები და შეიქმნა ნეოლოგიზმები.
გატარდა სპეციალური ღონისძი-
ებანი ადგილობრივი სოფლის
მეურნეობისა და მრეწველობის,
შინაური კაპიტალის ხელშეწყო-
ბად, განსავითარებლად და ასაყვავე-
ბლად.

აი, ბატონო კობა, ათათურქმა
როგორი რეფორმები გაატარა და
დემოკრატიული სახელმწიფოც
ააშენა.

მე რომ ზემოხსენებული ტიპის
რეფორმების გატარება შემოგთავა-
ზოთ, ვიცე, „ფაშისტ“ დამიძნებოთ,
სამაგიეროდ, ათათურქს
დემოკრატიის მამას უწოდებდნენ.

3) ბ-ნი კობა ბრძანებს, დავით
აღმაშენებელს რომ ყივჩაღები-
სათვის ეროვნება ჩაეწერა, ყივჩაყ-
თა ავტონომიური რესპუბლიკა
შეიქმნებოდა.

სხვათაშორის, ჩვენი „კოსმოპო-
ლიტები“ ძალიან ზმირად მანიპუ-
ლირებენ დიდი დავით მეფის სახ-
ელით და ავიწყლებთ, რომ ერთ
დროს არც სახელმწიფო არსებობ-
და, არც დაბადებისა და პირადობის
მოწმობები, არც პასპორტი, თავი-
ანთი ჩანაწერებით, მაგრამ ყვე-
ლაფერი ეს მოიტანა და მოითხოვა
საზოგადოებრივი ცხოვრების გან-
ვითარების სხვადასხვა საფეხურ-
მა.

ახლა, რაც შეეხება დავით მეფე-

სა და ყივჩაყებს, ყივჩაყთა ავტონო-
მიური რესპუბლიკა ვერ შეიქმნე-
ბოდა იმ უბრალო მიზეზის გამო,
რომ დავითმა მათ ყივჩაყურ ენაზე
კი არ გაუხსნა სკოლები, არამედ
ქართულენოვან „სკოლებში“ დაწ-
ყებინა სწავლება, ზოლო დღეს
საქართველოში ახეულობით სკო-
ლაა გახსნილი „ყივჩაყთათვის“ და
ჩვენს უცხოტომელ თანამო-
ქალაქეებს წარმოდგენაც არა აქვთ
იმ ხალხის ენასა და ისტორიაზე,
რომლის ტერიტორიაზეც ცხ-
ოვრობენ.

აი, რამდენი და როგორი განხს-
ვავება დავითის დროინდელი და
დღევანდელი საქართველოების
სახელმწიფოებრივ პოლიტიკას
შორის.

დავითის დროს ეროვნულობის
ჩანაწერი არ არსებობდაო, გვეუბ-
ნებიან.

დავითი გელათსა და იყალთო-
ში არც „სექსუოლოგიას“ ასწავლი-
და, მაგამ დღეს თბილისში თურმე
მე-5 კლასიდან დაუწყიათ ამ საგნ-
ის სწავლება (!!!); დავითის დროს
არც კომპიუტერი და ინტერნეტი
არსებობდა, ახლა როგორ მოვ-
იქცეთ?

დავითმა, დიდგორის ბრძოლის
წინ ანტიდემოკრატიული ქმედება
ჩაიდინა და თავის მებრძოლებს
უკანდასახვევი გზა ჩაუკეტა და ამით
საქართველო გადაარჩინა დაღუპ-
ვას; დღევანდელი „მეფე“, ბ-ნი ედ-
უარდ შევარდნაძე კი ცეცხლოვან-
ბულ სოხუმში მიატოვეს მისმა
მეომრებმა და თვითონ თავქუდმო-
გლეჯილი გამოიქცნენ, რითაც
საფუძველი ჩაუყარეს საქართვე-
ლოც დღევანდელი უბედურებას...

დავითისა და მის თანამედრობათა
მთელი ძალისხმევა მიმართული იყო
ქვეყნის გაფართოებისა და განმტ-
კიერებისკენ, ხალხის კეთილდღე-
ობისკენ და ვინც საწინააღმდეგო
აკეთებდა - ზოგს ძელზე გახვამდ-
ნენ, ზოგსაც დოღგში მიამარბნებდ-
ნენ სახელმწიფოს ინტერესები
მოითხოვდა ამას.

დღეს კი ქვეყანას არ გააჩნია
სახელმწიფოს მშენებლობის
გამოკვეთილი სტრატეგია, ეროვნუ-
ლი იდეოლოგიის ხსენება ზომ
ალერგიას იწვევს ჩვენს „კოსმოპო-
ლიტებში“.

არადა, სწორედ ამ ორ ბურ-
ჯუზ დაყრდნობით
შენდებოდა და შენდებოდა ნებისმიერი
ნორმალური ეროვნული სახელ-
წიფო, მისი პოლიტიკა და
ეკონომიკა. ძლიერი ეკონომიკის
გარეშე რაიმე პოლიტიკის წარმოე-
ბაზე ლაპარაკი უდგმეტია, ზოლო
სწორი პოლიტიკა ეკონომიკის აყ-
ვავების საწინააღმდეგოა. ამას რაც მალე
გავიგებთ, მით უკეთესი იქნება.

დაბოლოს, ასეთი შეკითხვებით
მინდა მივმართო ბ-ნ კობა დავი-
თაშვილს და „კოსმოპოლიტებს“:

1) რითი ხსენით, რომ ამ 80
წლის წინათ თურქეთში მოხ-
ვედრილი ქართველობა, რომელთა
რიცხვი, როგორც ამბობენ, 4-5
მლნ-ს აღწევს, დღეს თითქმის
მთლიანად გათურქებულია, ზოლო
170 წლის წინათ თურქეთიდან
ჯავახეთში ჩამოსახლებული სომხ-
ები, ერევანში მცხოვრებ სომხებზე
უფრო მეტად სომხობენ და თითქ-
მის არ იფანა იმ ქვეყნის ენა და ის-
ტორია, სადაც ისინი ცხოვრობენ?

2) რატომა და რითი ხსენით,
რომ დემოკრატიულ ევროპულ
თურქეთში 4-5 მლნ ქართველს არ
ემსახურება არც ერთი ქართული
სკოლა, ზოლო არადემოკრატიულ
საქართველოში, ერთ მილიონამდე
სომხსა და აზერბაიჯანელს 400-
მდე ეროვნული სკოლა აქვთ გახ-
სნილი (სხვა ეროვნებებზე
აღარაფერს ვამბობ)?

მიძინა თავაძე
საქართველოს ბუნებისა და
ისტორიულ ფაზილულობათა
დაცვის ანოთივია